

Gjøvik, 10. juni 2013.
J.nr./referanse: 07-13/NL/ks

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Birgit Felde Sevaldrud
Linn Haugseth Kind
Kjartan Th. Stensvold
Hans Moon (forfall)
Thor Lium
Elin Rosenberg (1. vara)

Kopi av innkallingen er sendt:

- Ordfører Liv Solveig Alfstad (møte- og talerett)
- Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor (møte- og talerett)
- Rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen (til orientering)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Etter avtale innkalles det herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Mandag 17. juni 2013
Tid: Kl. 0900 – ca 1430
Sted: Formannskapssalen, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Vedlegg i sak 21 (tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2012) ettersendes, evt. deles ut i møtet dersom den foreligger til møtet.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Ordfører er særskilt invitert fra møtestart i f.m. sak 19.
- Rådmannen er invitert kl. 1000 i f.m. sakene 21 og 22.

Forfall og innkalling av vara:

Hans Moon har meldt forfall og første vara Elin Rosenberg er innkalt.

Eventuelt forfall bes meddelt snarest til undertegnede på telefon/sms til 995 77 903, eller e-post til kjetil@kontrollutvalget.no

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenster Kjetil Solbrækken
Teknologivegen 6, 2815 Gjøvik
Tel. 995 77 903, E-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 17. juni 2013 kl. 0900

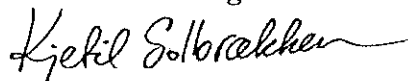
(Formannskapssalen)

- SAK NR. 18/2013 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 29.04.13
- SAK NR. 19/2013 DOKKALDELTAETS NASJONALE VÅTMARKSSENTER AS –
ORIENTERING
Ordfører orienterer.
- SAK NR. 20/2013 KORRUPSJON I KOMMUNE-NORGE
- SAK NR. 21/2013 TILSTANDSRAPPORT FOR NORDRE-LAND SKOLEN 2012
Rådmannen orienterer.
- SAK NR. 22/2013 OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS SAK 02/2012
(MAKEBYTTE AV EIENDOMMER – VOKKS NETT AS OG
NORDRE LAND KOMMUNE)
Rådmannen orienterer.
- SAK NR. 23/2013 TERTIALRAPPORT 1/2013 FRA INNLANDET REVISJON IKS
- SAK NR. 24/2013 OPPFØLGING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG
SELSKAPSKONTROLL 2012-2015
- SAK NR. 25/2013 ÅPNE MØTER I KONTROLLUTVALGET ETTER 1. JUNI 2013
- SAK NR. 26/2013 REFERATSAKER

Sakene behandles i lukket møte i samsvar med forskrift om kontrollutvalg § 19.

Gjøvik, 9. juni 2013.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

Administrasjonen v/rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen.
Vararepresentantene til kontrollutvalget (møter kun etter særskilt innkalling.)

Nordre Land kommune**GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 29.04.13**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 29.04.13

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 29.04.13 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Protokoll fra siste møte i kontrollutvalget legges frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 29. april 2013 holdt kontrollutvalget møte i rådhuset fra kl. 0830 til 1545.

Som medlemmer møtte:

Birgit Felde Sevaldrud, leder
Linn Haugseth Kind, nestleder
Thor Lium (innvilget permisjon fra møtet kl. 1500)
Kjartan Th. Stensvold
Hans Moon

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Ingen

Ellers møtte:

Fra administrasjonen: Rådmann Jarle Snekkestad (sakene 14-16), kommunalsjef Strategi og økonomi John Løvmoen (sakene 14-16), fagsjef regnskap Tor Erik Haldsrud (sakene 14-16) og konstituert enhetsleder Omsorg og rehabilitering Marit Strande (sak 16).

Fra Innlandet Revisjon IKS: Fagansvarlig for forvaltingsrevisjon Reidun Grefsrud (sak 13), oppdragsansvarlig revisor/regnskapsrevisjon Heidi Holm Olafsen (sak 14) og revisor Solveig Holmen (sak 14).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Ordfører, kontrollutvalgets medlemmer/varamedlemmer, rådmann, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

Utvalgsmøtet ble satt kl. 0900 med Birgit Felde Sevaldrud som møteleder.

Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.

Sakene ble behandlet i følgende rekkefølge: 12, 13, 16, 15, 14 og 17.

Til behandling:

SAK NR. 12/2013

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 11.02.13

Vedtaket, enstemmig:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 11.02.13 godkjennes.

SAK NR. 13/2013

AVGRENSNING REVISJONSPROSJEKTET "OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK" – VALG AV POLITISKE VEDTAK TIL OPPFØLGING (STIKKPRØVE)

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/Reidun Grefsrud gjennomgikk oversikt over vedtak i kommunestyret i perioden 2007-2012. Med bakgrunn i gjennomgangen ble aktuelle vedtak til videre oppfølging drøftet.

Vedtak, enstemmig:

1. Følgende kommunestyrevedtak kontrolleres mht. etterlevelse/gjennomføring:

Saks- nr	Møte- dato	Tittel
11/08	12.02.08	Søknad om kompensasjon for arbeidet med Dokkadeltaprojektet i 2007.
16/08	11.03.08	Arbeidsgiverpolitikk i Nordre Land kommune. Pkt. 2, 3, og 4 aktuelt å følge opp.
17/08	11.03.08	Kjøkkendrift, brukerundersøkelse og status (pkt. 2 fulgt opp av rådmannen)
30/08	29.04.08	Varmeplan for Dokka. Pkt. 2
76/08	14.10.08	Omlægging av RV 250 mellom Storgata og Jevnakervegen langs Døhlsveita- fordeling av planleggingskostnader.
18/09	28.04.09	Gårdskartprosessen i Nordre Land kommune
47/09	13.10.09	Etablering og utvikling av karrieresenter i Gjøvikregionen
40/10	15.06.10	Forebyggende tiltak i barnevern
45/10	15.06.10	Kommunale vegger – vedlikeholdsbehov 2010

2. Plansaker gjennomgås særskilt der det bl.a. fokuseres på sammenheng mellom vedtatt planstrategi og vedtatte planer. Det overlates til revisor å avgrense denne delen av prosjektet med bakgrunn i drøftingen i møtet.
3. Følgende vurderes som eget revisjonsprosjekt på et senere tidspunkt:
- *Etterlevelse av reguleringsplaner.*
Begrunnelse: Reguleringsplaner vedtas av kommunestyret. Hvilke system har rådmannen/administrasjonen for å sikre at reguleringsplanene etterleves, og fungerer dette i praksis?
4. Kommunestyresak 02/2012 (sak: Makebytte av eiendommer – Vokks nett AS og Nordre Land kommune) følges opp slik:
- Rådmannen inviteres til neste møte for å redegjøre for oppfølgingen av vedtaket og for det saksforberedende arbeidet.

SAK NR. 14/2013

**ÅRSREGNSKAP FOR 2012 FOR NORDRE LAND
KOMMUNE - KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE**

Fra behandlingen:

Under første del av saken orienterte Innlandet Revisjon IKS om revisjonsarbeidet og presenterte revisjonsberetningen. Fra Innlandet Revisjon IKS deltok oppdragsansvarlig revisor Heidi Holm Olafsen og revisor Solveig Holmen

Under andre del av saken presenterte rådmannen årsrapport og årsregnskap for 2012 med fokus på kommunens resultat og økonomiske stilling og vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap. Til stede fra administrasjonen var rådmann Jarle

Snekkestad, kommunalsjef Strategi og økonomi John Løvmoen og fagsjef regnskap Tor Erik Haldsrud.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	<p>KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL NORDRE LAND KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2012</p> <p>Kontrollutvalget har behandlet Nordre Land kommunes årsregnskap for 2012. Sammen med årsregnskapet forelå revisjonsberetningen og rådmannens årsmelding for 2012.</p> <p>Kontrollutvalget har basert sin uttalelse på en gjennomgang av de ovennevnte dokumentene, og samtale med kommunens revisor/Innlandet Revisjon IKS og kommuneadministrasjonen v/rådmann, kommunalsjef og regnskapsleder.</p> <p>Kontrollutvalget har merket seg at det foreligger en "ren" revisjonsberetning, dvs. ingen bemerkninger fra revisor til årsregnskapet.</p> <p>Kontrollutvalget har følgende kommentarer:</p> <ul style="list-style-type: none">• <u>Økonomistyring og budsjett disiplin:</u> <i>De ulike resultatenehetene går samlet med et "overskudd" på ca. 5,3 millioner kroner. Med unntak av merforbruk/overskridelser på enkelte enheter, synes det som om budsjettstyringen og budsjett disiplinen er god.</i> <p>Utover dette, og det som framgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet, datert 12. april 2013, har kontrollutvalget ingen merknader til kommunens årsregnskap for 2012.</p>
---------------------------	---

SAK NR. 15/2013

MÅLSTYRING I NORDRE LAND KOMMUNE

Fra behandlingen:

Rådmannen innledet med en orientering om historikken og utviklingen av målstyringssystemet i Nordre Land kommune, herunder utfordringer med måling av kvalitet. Videre ble nye styringskort (fra 2013) presentert der målstyringen er endret under påvirkning av Kommunebarometerets mål.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Rådmannens orientering om utvikling av kommunens styringssystem (målstyring) tas til orientering.
---------------------------	---

SAK NR. 16/2013

KOMMUNENS PRAKSIS VED TILDELING AV SYKEHJEMSPLASSER

Fra behandlingen:

Konstituert enhetsleder Omsorg og rehabilitering, Marit Strande, orienterte bl.a. om prosessen fra søknad og behovsvurdering til

tildeling av tjeneste (hjemmehjelp eller korttidsplass/langtidsplass), og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen supplerte.

Vedtak, enstemmig:

Rådmannens orientering om kommunens praksis ved tildeling av sykehjemsplasser, herunder håndtering av "ventelister" og kommunikasjon med søkere/pårørende som ikke får plass, tas til orientering.

SAK NR. 17/2013

KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2012

Fra behandlingen:

Kontrollutvalgets Thor Lium ble innvilget permisjon fra møtet før behandlingen av saken. Kontrollutvalget bestod etter dette av fire medlemmer.

Vedtak, enstemmig:

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2012 tas til orientering.

Dokka, 29. april 2013.

Birgit Felde Sevaldrud
leder

**RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 29. april 2013.**

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

NESTE MØTE

Dato: MANDAG 17. JUNI 2013
Tidspunkt: KL. 0900
Aktuelle saker:

- *Oppfølging av k.sak 02/12 (Makebytte av eiendommer – Vokks nett AS og Nordre Land kommune). Rådmannen inviteres.*
- *Orientering om Dokkadeltaets Nasjonale Våtmarkssenter AS (jf. ku-sak 05/13)*
- *Korrupsjon i kommune-Norge*
- *Orienteringssak: Tilstandsrapport 2012 for Nordre Land-skolen (jf. ku-sak 05/13)*
- *Orienteringssak: Justert prosjektplan for revisjonsprosjektet "Oppfølging av politiske vedtak"*
- *Oppfølging av plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015 (jf. ku-sak 45/12 og 06/13)*
- *Oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsprosjekter*

Saker til oppfølging senere:

- *Synliggjøring av kontrollutvalgets arbeid (diverse tiltak, jf. vedtak i møte 28/11-11)*

Bestilte undersøkelser og revisjonsprosjekter (Innlandet Revisjon IKS):

- *Revisjonsprosjekt: Oppfølging av politiske vedtak (vedtak ku-sak 42/12)*

Møteplan 2013:

- Mandag 11.02.13 kl. 0900
- Mandag 29.04.13 kl. 0900
- Mandag 17.06.13 kl. 0900
- Mandag 16.09.13 kl. 0900
- Mandag 02.12.13 kl. 0900

Nordre Land kommune**DOKKALDELTAETS NASJONALE VÅTMARKSSENTER AS –
ORIENTERING**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:
(ingen)

Vedlagt:

FORSLAG TIL VEDTAK:

Ordførers orientering om Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS, tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:**Bakgrunn/oppsummering:**

Saken er en oppfølging av kontrollutvalgets plan for selskapskontroll 2012-2013. Selskapet er ett av flere prioriterte områder/selskaper, og er omtalt slik i planen:

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS	Hovedbegrunnelse for valg av selskapet: <ul style="list-style-type: none">• Nyopprettet selskap. Aktuelle fokusområder: <ul style="list-style-type: none">• Etterlevelse av aktuelle lover, regler og retningslinjer for virksomheten, herunder eiernes målsettinger og selskapets vedtekter.
---	---

I kontrollutvalgets møte den 11/2-13 ble ansettelsen av ny daglig leder i selskapet tatt opp som en av sakene under Eventuelt (sak 11/13). Her ble følgende vedtatt:

Prosessen omkring ansettelse av ny leder i Dokkadeltaets Nasjonale Våtmarkssenter AS tas til orientering. Selskapet er ett av prioriterte områder i kontrollutvalgets plan for selskapskontroll 2012-2015, og vurdering av evt. kontroll av selskapet vil bli vurdert i forbindelse med oppfølging av planen i juni 2013. Ordfører inviteres til møtet i juni for å orientere om Dokkadeltaets Nasjonale Våtmarkssenter AS sett fra et eierperspektiv.

I tråd med vedtaket er ordfører invitert til å orientere.

Saken er å se på som en del av en forundersøkelse, der formålet er å vurdere om det kan være aktuelt å igangsette nærmere kontroll av selskapet.

Kort om selskapet:

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS ble stiftet 2/4-2008, og er eid av Nordre Land og Søndre Land kommuner med 50 % hver.

Vedtektsfestet formål:

Nasjonalt kompetansesenter som skal drive undervisnings- og forskningsvirksomhet innen fagområdene miljø og våtmarksrestaurering o.a. fagområder som naturlig kan knyttes til denne virksomheten. Selskapet skal videre drive en aktiv informasjons- og formidlingsvirksomhet innenfor sine fagområder. Selskapet skal drives på vanlig forretningsmessig basis.

Ledelse:

(kilde: purehelp.no, 9/6-13)

- Daglig leder Geir Høitomt
- Styrets leder Kjetil Bjørklund

Følgende opplysninger er hentet fra kommunens eierskapsmelding for 2011 (lagt frem for kommunestyret høsten 2012):

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS	2008	2009	2010	2011
(Tall i 1000 kroner)				
Brutto driftsinntekter	300	2 832	4 050	5 670
Resultat før skatt	(3)	108	15	52
Årsresultat	(3)	78	11	37
Anleggsmidler	31	23	29	84
Omløpsmidler	493	775	994	1 070
Egenkapital	297	375	386	423
Gjeld	227	422	637	731
Bokført egenkapital/Totalkapital	56,7 %	47,1 %	37,7 %	36,7 %

Nordre Land kommune

KORRUPSJON I KOMMUNE-NORGE

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Motedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

Vedlagt:

1. Diverse oppslag i NRK Nyheter/nett:	
a) Rådmann: Jeg har fått flere tilbud om bestiktelser (artikkel publisert 2/1-13)	Vedlegg 1
b) Korrupsjon handler om en ting, og det er griskhet (artikkel publisert 2/1-13)	Vedlegg 2
c) Ekspert: - Svakere korrupsjonskontroll nå enn før (artikkel publisert 3/1-13)	Vedlegg 3
d) NAV-ansatt etterforskes for korrupsjon (artikkel publisert 19/11-12)	Vedlegg 4
2. Håndbok i Antikorrupsjon i kommuner (utgitt av Transparency International Norge i samarbeid med Kommunenes Sentralforbund)	Nei

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

Bakgrunn/oppsummering:

Nyhetsåret 2013 startet med en serie oppslag i NRK om korrupsjon i kommuner (se vedlegg 1-4).

Temaet ble fulgt opp på Kontrollutvalgskonferansen 2013 (i regi av Norges Kommunerevisorforbund). I forbindelse med informasjon til kontrollutvalget fra konferansen (møte den 11/2-13) fattet kontrollutvalget slikt vedtak:

Korrupsjon: Temaet følges opp på kontrollutvalgets møte i juni 2013.

De siste 10 årene er 24 personer dømt for korrupsjon innenfor kommunal virksomhet i Norge. De har lurt til seg over 205 millioner kroner og fått fengselsstraffer på 49 år til sammen, melder NRK.

Sakene viser at kommunal sektor er sårbar for korrupsjon og at det trengs et målrettet arbeid for å forhindre at korrumperende atferd får grobunn.

Antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren handler om å vedlikeholde og forbedre systemene for styring, kontroll og oppfølging. For at disse skal virke etter hensikten, er det viktig å skape bevissthet blant ansatte, administrative ledere og folkevalgte om hva det vil si å etterleve systemene. Det handler om holdningsskapende arbeid, organisasjonskultur og etisk bevissthet.

Kontrollutvalget kan spille en rolle i dette arbeidet, og saken er derfor satt opp til diskusjon.

Saken legges frem til drøfting uten forslag til vedtak.

Risikoser i kommuneforvaltningen

(kilde: Håndbok i antikorrupsjon, Transparency International Norge, mars 2013)

I straffeloven er korrupsjon definert som «å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag» eller «å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag.»

Politikere, ledere og medarbeidere kan komme i situasjoner som gir mulighet til å misbruke posisjon, tillit og makt. Personer utenfor kommunen kan også fremme særinteresser og utøve press som kan være vanskelig å håndtere og sette den enkeltes integritet på prøve.

I kommunal aktivitet er det flere roller som innehar fare for korrupsjon:

- Demokratirollen
- Myndighetsrollen
- Tjenesterollen
- Utviklingsrollen
- Eierrollen

Korrupsjon kan ha mange former, og den kan utvikle seg gradvis, fra en praksis som oppleves som smidig og hensiktsmessig i hverdagen, via snarveie og små omgøelser av rutiner og regelverk, til misligheter eller straffbar korrupsjon. Prosessen kan skje på individnivå eller utspille seg som ukultur i et miljø der årvåkenhet og kritisk sans svekkes. I en slik glidende prosess med utspring i uvaner og ukultur, kan korrupsjon finne grobunn og gjøre organisasjonen sårbar for misbruk av myndighet og posisjon, eller redusere motstandsdyktigheten i møte med påvirkning eller press for å oppnå fordeler.

Ulike korrupsjonsformer som kan oppstå innenfor de kommunale rollene er:

- Bestikkelser
- Bidrag til politiske partier eller kandidater
- Veldedige gaver
- Sponsing
- Utpressing
- Gaver, representasjon og utgiftsdekning
- Interessekonflikter
- Lobbyvirksomhet

Ved å erkjenne risikoen for korrupsjon kan kommuner og kommunale bedrifter arbeide med å forebygge og forhindre at korrumpierende atferd utvikler seg og styrke muligheten til å avdekke saker.

God egenkontroll avdekker korrupsjon:

(hentet fra artikkel på KS sin hjemmeside, 3/1-13)

Det er betryggende at de tre korrupsjonssakene som NRK omtaler alle er oppdaget av kommunene selv. Det viser betydningen av god egenkontroll. Kontrollutvalgene, kommunerevisjonen og gode administrative rutiner er viktig, sier KS-direktør Sigrun Vågeng.

Økokrim uttaler at det er mer korrupsjon enn vi tror. Det kan godt være riktig, men da er det betryggende at kommunene selv oppdager det. Saker av den typen som er omtalt bør anmeldes. At det ikke alltid gjøres kan være fordi det er ofte svært vanskelig å vite hva som egentlig har skjedd og få vil uttale seg.

- Litt er for mye

KS har ikke til inntrykk av at det er stort eller økende omfang av korrupsjon i kommunene. At det oppdages flere tilfeller kan skyldes at hva som er akseptabelt har forandret seg mye det siste tiåret og kommunenes kontroll er tilsvarende bedret. I en spørreundersøkelse KS gjorde blant ledere i kommunene i 2007 fant vi;

- Kun 0,3 % av topplederne i kommunene sier de har mottatt tilbud om bestikkelse.
- Men 8 % av lederne fått tilbud om goder som ikke er direkte ulovlige men uetiske.
- 3 % svarer at de kjenner til at andre i egen kommune har fått tilbud om bestikkelser.

- Også et lite omfang er for mye. Det stilles store krav til kommunal forvaltnings evne til likebehandling og rettferdighet. Kommunene forvalter fellesskapets midler og kommunale avgjørelser har stor betydning for enkeltpersoner. Et velfungerende lokaldemokrati er avhengig av tillit. Dersom det er riktig at en NAV-ansatt har mottatt penger for å hjelpe en klient, er det fullstendig uakseptabelt, sier Vågeng.

Antikorrupsjonsprosjekt

KS samarbeider tett med Transparency International Norge om et antikorrupsjonsprosjekt i kommunesektoren. Med støtte fra Kommunal- og regionaldepartementet ga KS i mars ut en Antikorrupsjonshåndbok som skal støtte kommunene i arbeidet med å sikre åpenhet og integritet i politiske og administrative prosesser.

KS har også satt i gang en rekke tiltak for å bidra til kunnskap og bevissthet om etikk og gode holdninger, som blant annet:

- Egenkontroll er høyt på dagsorden i norske kommuner og det jobbes systematisk med ulike tiltak.
- Kommunesektorens Etikkutvalg gir jevnlig råd til kommunene.
- Veileder om etikk, samfunnsansvar og antikorrupsjon; Etikkportalen.no.
- Etablert et eget styrevervregister for å bidra til åpenhet om roller og interesser i kommunesektoren.

Eksempler på saker

Nedenfor omtales kort noen av sakene fra kommunal sektor:

• **Undervisningsbyggsaken:** En tidligere eiendomssjef i Undervisningsbygg i Oslo kommune tappet både Undervisningsbygg og Neas, hvor han tidligere var avdelingsleder, for nesten 100 millioner kroner. Han hadde også mottatt rundt 6,5 millioner kroner i utilbørlige fordeler fra ulike firmaer som fikk tildelt

oppdrag for Undervisningsbygg. For grov utroskap, grov korrupsjon og dokumentfalsk ble han dømt til fengsel i syv år. Han ble også fradømt retten til å drive selvstendig næringsvirksomhet, og vinningen på 112 millioner kroner ble inndratt. Han ble dømt til å erstatte tapet Oslo kommune var påført.

• **Vannverkssaken:** Det hadde over flere år foregått omfattende økonomiske misligheter i de to interkommunale selskapene Nedre Romerike Vannverk AS og AS Sentralrenseanlegget RA-2. Tidligere administrerende direktør for selskapene hadde sammen med sin sønn og to ledere av forretningsforbindelser til selskapene, samt entreprenørfirmaet Peab AS, over en årrekke tappet vannverket og renseanlegget for betydelige verdier. Med utbyttet av de straffbare handlingene bygget vannverksdirektøren blant annet opp et privat jaktparadis bestående av ni farmer i Sør-Afrika. Direktøren ble dømt til en straff på fengsel i syv år og seks måneder, samt inndragning av de faste eiendommene i Sør-Afrika. Sønnen ble domfelt for grov korrupsjon og medvirkning til en rekke av farens grove utroskapshandlinger og ble dømt til fengsel i fire år. Forretningspartnerne ble domfelt for grov korrupsjon og medvirkning til direktørens utroskapshandlinger og dømt til henholdsvis to år og ti måneder, og ti måneders fengsel. Selskapet Peab ble idømt en foretaksstraff på tre millioner kroner.

• **Plan- og bygningsetat-saken:** En tidligere saksbehandler i Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune behandlet en rekke saker for foretakene til de øvrige tiltalte i saken, en arkitekt og to brødre. For dette hadde han mottatt vederlag på 12 000 kroner av arkitekten og fått ettergitt gjeld ved kjøp av en bil for 150 000 kroner fra brødrene. For dette ble alle de tiltalte i saken dømt for korrupsjon.

• **Bærum kommune-saken:** En tidligere fagansvarlig for overflatebehandling av Bærum kommunes bygningsmasse, ga familiemedlemmer og andre håndverkere oppdrag for kommunen. Oppdragene ble overfakturert eller fakturert uten at de var utført. Bærum kommune ble ved dette tappet for over 21 millioner kroner, og av dette mottok den fagansvarlige selv betydelige verdier. For passiv grov korrupsjon, som delvis hadde skjedd som ledd i virksomheten til en organisert kriminell gruppe, grov utroskap og for medvirkning til dokumentfalsk ble den han idømt fengsel i fem år og seks måneder. Han ble solidarisk ansvarlig med fire av håndverkerne til å erstatte Bærum kommune med rundt 16 millioner kroner. De øvrige domfelte i saken fikk mellom ett og tre års fengsel.

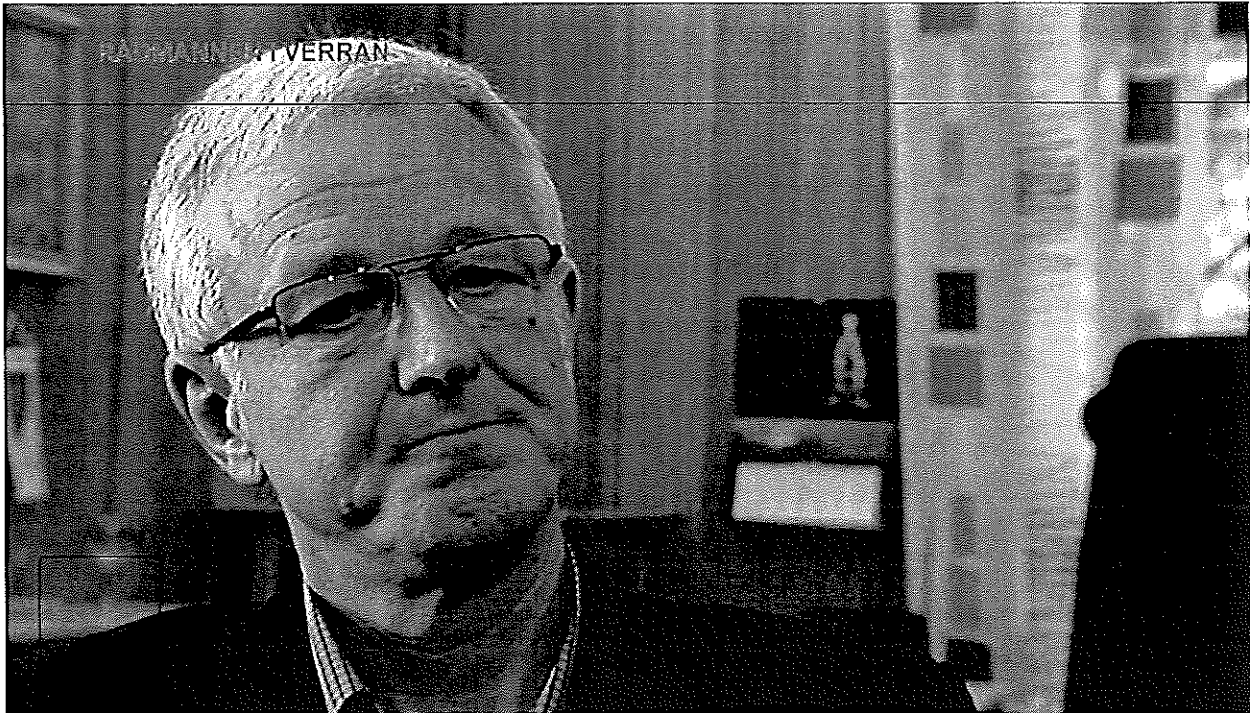
• **Unibuss-saken:** Unibuss AS er et kommunalt transportselskap eid av Oslo kommune og driver rutebussvirksomhet i Oslo og på andre steder i landet. Ved utgangen av 2012 var to personer ved tilståelsesdom dømt for korrupsjon i tilknytning til den omfattende Unibuss-saken, der i alt 13 personer til nå er siktet for straffbare forhold. Den første tilståelsesdommen for korrupsjon i saken gjaldt salgsdirektøren i Vest Buss, en bussleverandør til Unibuss. To ganger arrangerte han reiser for ansatte i Unibuss til VM i skiskyting i Rupholding, og ble for dette dømt for korrupsjon. Den andre tilståelsesdommen i saken gjaldt administrerende direktør i selskapet Solaris AS, en annen av bussleverandørene til Unibuss. Ved tre anledninger betalte han utgifter for leiebil til administrerende direktør i Unibuss, til en samlet verdi av over 17 000 kroner. Han ble for dette også dømt for korrupsjon.

NRK*Vedlegg 1*

Norge

04.01.2013

Rådmann: – Jeg har fått flere tilbud om bestikkelser

KORRUPSJON: Jacob Br. Almlid har selv mottatt tilbud om bestikkelser i løpet av sine år som rådmann. Nå har han anmeldt en kommuneansatt i Verran for korrupsjon.

Nav-ansatte som angivelig tar penger under bordet. Falske regninger og rådmenn som tilbys bestikkelser. Økokrim slår korrupsjonsalarm i kommune-Norge.

Vet du om korrupsjon i din kommune? Tips NRKs reportere! Tlf.: 23048000 | E-post: trond.lydersen@nrk.no, elrik.veum@nrk.no, siv.sandvik@nrk.no | SMS/MMS: TIPS til 1987

TROND LYDERSEN EIRIK VEUM SIV SANDVIK
trond.lydersen@nrk.no elrik.veum@nrk.no siv.sandvik@nrk.no

Publisert 02.01.2013 18:56. Oppdatert 02.01.2013 18:59.

– Jeg har i mine tolv år opplevd tre, fire tilfeller der jeg har fått tilbud om penger eller andre ting for å bidra til at man skulle få de tjenestene man ønsket.

Slik svarer rådmannen i Verran kommune, Jacob Br. Almlid, på spørsmål om hvor vanlig han tror korrupsjon er i norske kommuner.

I sommer anmeldte han en Nav-ansatt i kommunen som skal ha krevd penger for å hjelpe gjeldsofre i nød.

Men Verran er langt fra den eneste kommunen som opplever at ansatte mistenkes for å bryte regelverket til egen vinning.

- Korrupsjon defineres som misbruk av makt i betrodde stillinger for personlig gevinst.
- Korrupsjon er ulovlig, og straffelovens § 276 åpner for fengsel inntil ti år.
- På Transparency Internationals liste over verdens minst korrupte land kommer Norge på sjuendeplass.

– Omfanget er større enn vi liker å tro. Det er betydelige mørketall, og vi har en jevn strøm av korrupsjonssaker som etterforskes av politiet, sier førstestatsadvokat i Økokrim, Arnt Angell.

- Norge er dermed det mest korrupte landet i Skandinavia.
- Siden 2003 er 24 personer dømt for kommunal korrupsjon i Norge.
- Kilder: Transparency International og lovdata

Les også: – Korrupsjon handler om griskhet

– Skyves under teppet

NRK har snakket med de fleste kommunerevisorene i Norge. Bildet de tegner stemmer godt med advarslene fra Økokrim. De stusser over at enkelte kommuner aldri melder fra om noe som helst og reagerer på at mye skyves under teppet.

Men enkelte saker tvinger seg fram i lyset.

NRK har besøkt tre kommuner som på ulike måter har opplevd korrupsjonsmistanker. Noen velger sporenstreks å gå til anmeldelse, mens andre svarer med omplasseringer og taushet.

Verran i Nord-Trøndelag: Nav-ansatt politianmeldt

I juni i fjor fikk ledelsen i Verran kommune et tips om at noe var galt på det lokale Nav-kontoret. En ansatt ble anklaget for å ha krevd og mottatt penger for å hjelpe en gjeldstynget bruker å selge boligen sin. Den ansatte nektet, men nye tips om krav om penger under bordet i forbindelse med gjeldsrådgivning strømmet inn. 20. august leverte kommunen en anmeldelse, og etterforskningen skal ha avdekket at minst én klient har satt inn penger på den Nav-ansattes private bankkonto. Han nekter straffskyld, og saken skal opp for retten.

Artikkelen fortsetter under bildet:

GJELD: Ved dette kontoret i Verran skal Nav-klienter med gjeldsproblemer ha blitt bedt om å betale en rådgiver under bordet for å få hjelp.

Rådmann Almlid er overbevist om at hans kollega har gjort seg skyldig i korrupsjon.

– Dersom man kommer i et økonomisk uføre og faktisk må gå til det skritt og be Nav-kontoret om å hjelpe seg, så er man jo allerede i en veldig sårbar situasjon. Og da skal man selvsagt ikke bli møtt med et krav om en gjenytelse. Det er fullstendig uakseptabelt, sier han.

Hvis anklagene mot den Nav-ansatte viser seg å stemme, er det ifølge Økokrim et klassisk eksempel på korrupsjon i kommunene.

– Det at man tar betaling for å la noen slippe fram i køen er typisk, sier spesialetterforsker Gunnar Fjæra.

Eidsvoll i Akershus: «Vet ikke nok» til å anmelde

For noen år siden fikk et firma i oppgave å hjelpe en sterkt pleietrengende pasient i Eidsvoll. I strid med regelverket ble millionkontrakten tildelt uten konkurranse. I 2008 skal firmaet ha overfakturert for nærmere 700.000 kroner, men kommunen godkjente og betalte regningene. Feilen ble oppdaget, og kontrollutvalget i kommunen ville gå til politiet for å undersøke om det kunne være snakk om en mulig korrupsjonssak. De ville også komme til bunns i om det kunne være en utro tjener på innsiden. Men så langt har ikke kommunen ønsket å anmelde saken.

– Vi gjorde en vurdering ut fra de opplysningene vi hadde for hånden, og vurderte det dithen til at det ikke var tilstrekkelig informasjon til at vi kunne gå til en politianmeldelse, sier fungerende rådmann, Lars Ludvigsen, til NRK.

Artikkelen fortsetter under videoen:

VET IKKE NOK: Fungerende rådmann i Eidsvoll, Lars Ludvigsen, sier de ikke vet nok til å anmelde saken til politiet.

Økokrim reagerer med vanтро på at saken ikke er anmeldt.

– Dette er jo en type sak som absolutt bør og skal anmeldes av en kommune. I det minste for at politiet kan gjøre en vurdering av de bevisene som ligger der og se om dette er en sak som vi skal etterforske til bunns, sier Gunnar Fjæra.

Vefsn i Nordland: Ansatt fortsatte etter mistanke

I 2004 blir en ansatt i kommunen anklaget for et mulig underslag. Han får likevel fortsette i jobben. Åtte år senere går alarmen igjen.

Ifølge kommunerevisjonen skal flere hundre tusen kroner være borte. Denne gangen svarer kommunen med å omplassere mannen som jobber med ungdom og idrett. Han får fortsatt lønn fra kommunen, og saken er ikke anmeldt til politiet. Selv nekter han å ha gjort noe galt, og vil ikke la seg intervju av NRK.

Ifølge ordfører Jann-Arne Løvdahl (Ap) venter de på den endelige rapporten fra revisjonsdirektøren før de bestemmer seg for hva de skal gjøre. Samtidig vet NRK at flere i kommuneadministrasjonen lenge har kjent til mistankene om økonomisk rot.

Artikkelen fortsetter under videoen:

OMPLASSERT: Ordfører i Vefsn, Jann-Arne Løvdahl, sier de har omplassert en kommuneansatt etter at de fikk mistanker om mislighold.

Nå innrømmer ordføreren at NRKs fokus på saken øker sjansen for at mistankene mot den ansatte fører til at kommunen velger å anmelde forholdet til politiet.

En eventuell politietterforskning vil også kunne avdekke om andre i kommunen har fått en del av det påståtte underslaget for å la mannen fortsette i stillingen sin. Ordføreren kan ikke utelukke at det har foregått korrupsjon.

– Ja, det kan det være, på dette stadiet vil jeg ikke utelukke noe. Etterforskningen vil vise hva som har skjedd, og jeg håper vi kommer til bunns i det, sier Løvdahl.

Ifølge Økokrim hersker det ingen tvil om at eksempelet fra Vefsn bør etterforskes av politiet.

– Både fordi vedkommende angivelig har underslått pengene, men også fordi man bør komme til bunns i hva som egentlig har skjedd, og om det er andre impliserte, sier Arnt Angell.

Opphavsrett NRK © 2012
Nettsjef: Sindre Østgård
Ansvarlig redaktør: Hans-Tore Bjerkaas
Tips NRK
Kontakt NRK
Om NRK
Hjelp
Om personvern
Om foreldrekontroll

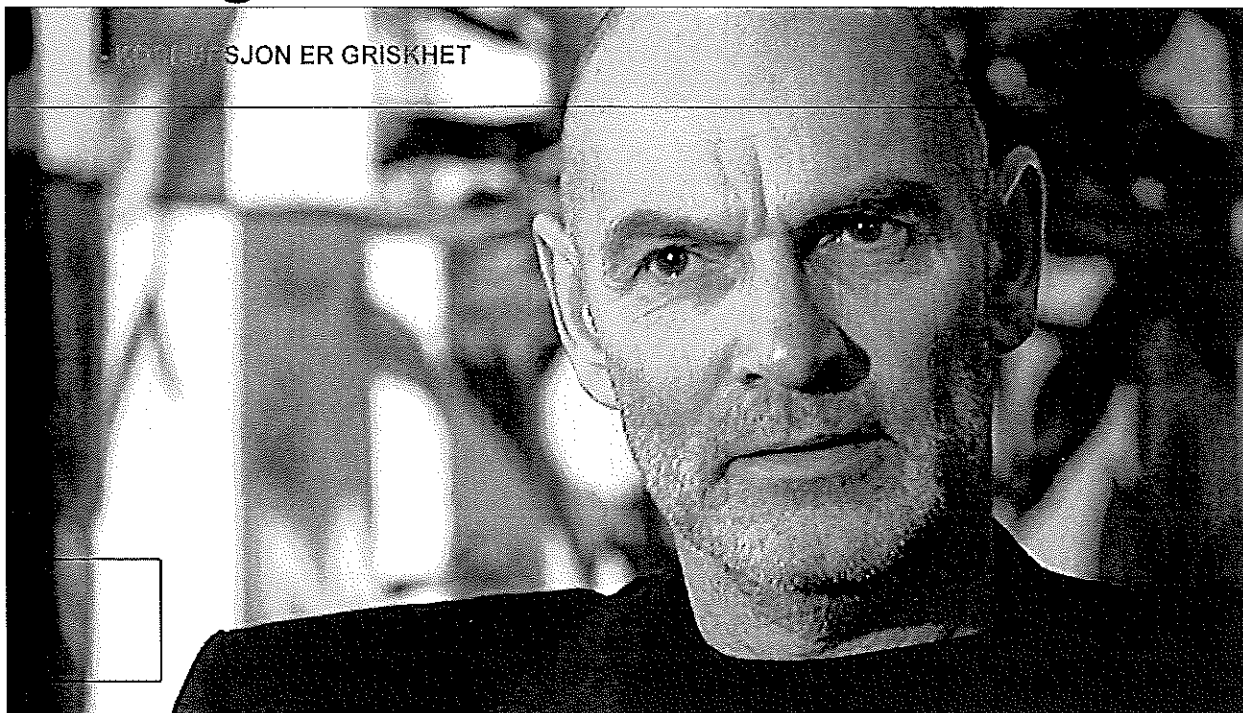

Vedlegg 2

Norge

04.01.2013

– Korrupsjon handler om én ting, og det er griskhet

GRÅDIGHET: Spesialetterforsker i Økokrim, Gunnar Fjæra, er ikke i tvil om hva korrupsjon skyldes: Griskhet.

De som har mest fra før stjeler mest fra fellesskapet. Slik beskriver to av landets fremste korrupsjonsjegere hvem som begår korrupsjon i kommune-Norge.

Vet du om korrupsjon i din kommune? Tips NRKs reportere! Tlf.: 23048000 | E-post: trond.lydersen@nrk.no, elrik.veum@nrk.no, siv.sandvik@nrk.no | SMS/MMS: TIPS til 1987

TROND LYDERSEN **EIRIK VEUM** **SIV SANDVIK**
trond.lydersen@nrk.no elrik.veum@nrk.no siv.sandvik@nrk.no

Publisert 02.01.2013 18:56.

– Dette er topper i samfunnet, ofte i maktposisjoner og med bra lønn, som egentlig lever på samfunnets solside – og som vil ha mer, sier spesialetterforsker i Økokrim, Gunnar Fjæra.

BAKGRUNN: Korrupsjon i kommunene

Han og kollega Arnt Angell har etterforsket en rekke korrupsjonssaker i norske kommuner. De forteller at de skyldige ofte er maktpersoner som misbruker tilliten de har til å karre til seg skattebetalernes penger.

– Det handler om én ting, og det er griskhet, slår Fjæra fast.

– Vi ser at mange er opptatt av penger og profitt og er villige til å korrumpere seg slik at de mottar midler og får en bedre levestandard, istemmer Angell.

Overfakturering og fiktive anbud

I straffeloven defineres korrupsjon som det «å gi/tilby eller kreve/motta/akseptere en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag».

I kommunene kan denne type kriminalitet ta mange ulike former, forteller Økokrim.

Artikkelen fortsetter under videoen:

GRIPER OM SEG: Arnt Angell i Økokrim sier kommunal korrupsjon ofte starter i det små, men at aktørene fort blir fanget av sitt eget spill.

En leder i plan- og bygningsetaten gir et snekkerfirma i oppdrag å reparere den lokale barneskolen mot at han får låne en luksusleilighet i utlandet. Lederen for et sykehjem lar rengjøringsfirmaet overfakturere og tar sin del av «fortjenesten». En saksbehandler får ei flaske vin for å la kameratens byggesøknader komme øverst i bunken.

– Et typisk eksempel kan oppstå når man skal inngå en kontrakt med en privatperson og det betales noen penger for at nettopp dette anbudet skal vinne, forklarer Angell.

– Holdes skjult

I en korrupsjonssak tjener både bestikkeren og den som lar seg bestikke på ulovlighetene. Ofrene – innbyggerne i kommunen – vet ofte ikke om at noen beriker seg på fellesskapets penger.

– Det er en spesiell form for kriminalitet, som ikke har noen direkte fornærmede, sier Fjæra.

Derfor er korrupsjon også vanskelig å avdekke. Ifølge Økokrim er det svært sjelden at enkeltpersoner dukker opp på politistasjonen for å levere en anmeldelse på korrupsjon. De fleste etterforskningene skjer etter avsløringer i media eller interne varslere.

Men Økokrim tror mørketallene er store.

– Vi kan basere det på to ting. Det ene er at det faktisk kommer opp en god del saker. Og når vi vet at det er veldig vanskelig å avdekke, så kan vi dra den slutningen at det kan være flere korrupsjonssaker der ute. Det andre er at vi får inn en god del tips, sier Angell.

Ingen vitner

Men tipsene fører ikke alltid fram. Noen ganger fordi anklagene viser seg å ikke holde vann. Andre ganger fordi de kriminelle har skjult sporene sine godt.

– Det er ofte en hemmelig avtale mellom to personer som er interessert i å holde den skjult. I disse sakene så er det aldri vitner til selve korrupsjonshandlingen, sier Fjæra.

Bestikkelsene fordekkes ofte som «konsulentavtaler», eller de finner en tredjemann som er villig til å hjelpe.

– De har et firma som kan sende en fiktiv faktura, slik at det blir skjult for utenforstående, sier Angell.

– Som en kreftsvulst

Men selv om korrupsjonens ofre kan være vanskelig å identifisere, betyr ikke det at de ikke finnes.

– Det er skatteyterne som rammes, sier Fjæra.

– Hvis noen andre skor seg på offentlige midler, så blir det mindre til skole, helse, og omsorg.

Ifølge Angell er korrupsjon ofte smittsomt. Dersom én snekker innser at konkurrenten får kommunale oppdrag på grunn av bestikkelser, øker sjansen for at også han forsøker seg på ulovligheter.

– Det blir som en kreftsvulst i en kommune, sier han.

Opphavsrett NRK © 2012

Nettsjef: Sindre Østgård

Ansvarlig redaktør: Hans-Tore Bjerkaas

Tips NRK

Kontakt NRK

Om NRK

Hjelp

Om personvern

Om foreldrekontroll

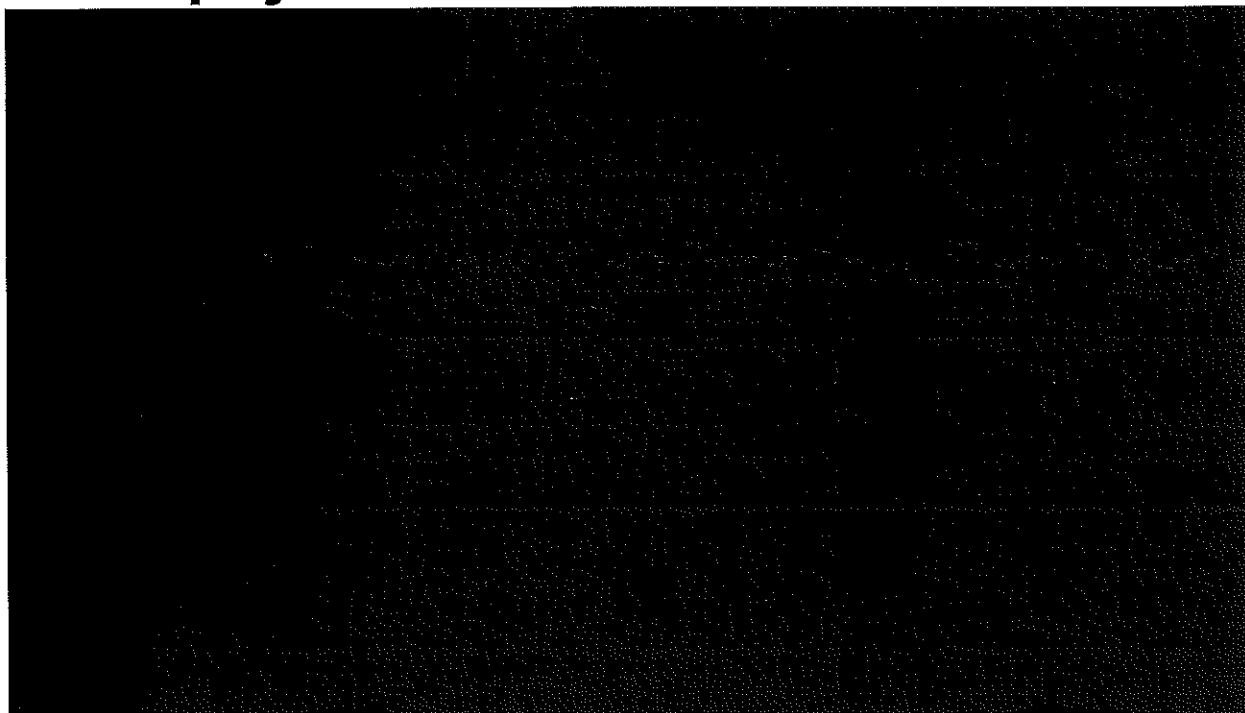

VEDLEGG 3

Norge

04.01.2013

Ekspert: – Svakere korrupsjonskontroll nå enn før

NETT-TV: Det er ingen systematisk korrupsjonsjakt i norske kommuner, sier Ole Kristian Rogndokken.

Ingen jobber systematisk med å avdekke korrupsjon i norske kommuner. Samtidig har revisorene mindre makt til å avsløre korrupsjon i dag enn for ti år siden.

Vet du om korrupsjon i din kommune? Tips NRKs reportere! Tlf.: 23048000 | E-post: trond.lydersen@nrk.no, eirik.veum@nrk.no, siv.sandvik@nrk.no | SMS/MMS: TIPS til 1987

EIRIK VEUM **TROND LYDERSEN** **SIV SANDVIK**
eirik.veum@nrk.no trond.lydersen@nrk.no siv.sandvik@nrk.no

Publisert 03.01.2013 19:19. Oppdatert 03.01.2013 19:37.

– Jeg har vært i bransjen i mange år, og utviklingen er negativ. Revisors internkontroll har nok blitt svekket, sier Ole Kristian Rogndokken som leder Norges kommunerevisorforbund (NKRF).

Som NRK fortalte i går slår Økokrim korrupsjonsalarm i kommune-Norge. Mørketallene antas å være store. 24 personer er dømt for kommunal korrupsjon de siste ti årene, men mange saker ender aldri opp i domstolene. De blir aldri oppdaget.

– Det gjøres lite konkrete, systematiske søk etter korrupsjon, sier han.

Les også: Derfor er korrupsjon vanskelig å avdekke

- Korrupsjon defineres som misbruk av makt i betroede stillinger for personlig gevinst.
- Korrupsjon er ulovlig, og straffelovens § 276 åpner for fengsel inntil ti år.
- På Transparency Internationals liste over verdens minst korrupte land kommer Norge på sjuendeplass.
- Norge er dermed det mest korrupte landet i Skandinavia.
- Siden 2003 er 24 personer dømt for kommunal korrupsjon i Norge.
- Kilder: Transparency International og lovdata

Les også: 24 dømt for kommunal korrupsjon

Ny forskrift ga svakere kontroll

Ifølge Rogndokken skyldes dette først og fremst at kommunerevisorene fikk nye arbeidsinstrukser i 2004.

Nå skulle de først og fremst konsentrere seg om å sjekke at regnskapene stemte. All annen kontrollvirksomhet må bestilles – og betales – fra kontrollutvalget i kommunen.

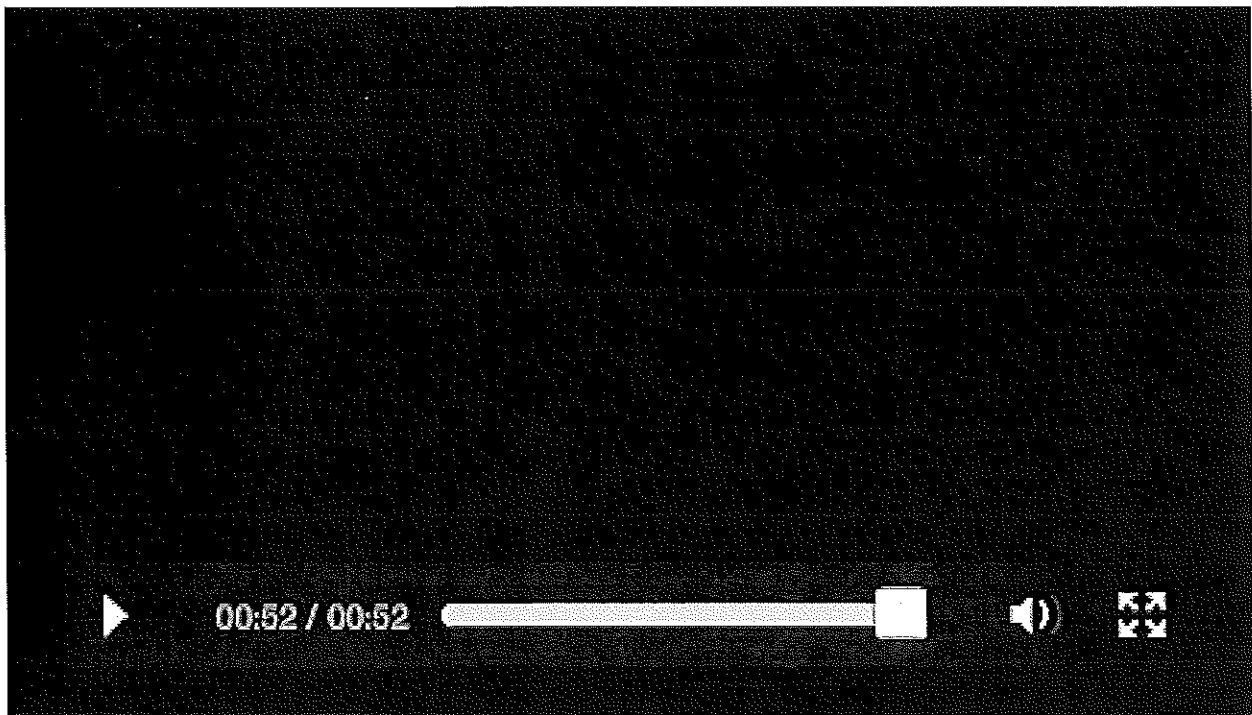
Resultatet: lavere sjanser for å avdekke korrupsjon.

– Endringene reduserte revisors kontroll med risikoen for den type hendelser, sier Rogndokken.

– Fellesskapet taper

Han viser til at kontroll av kommunene dreier seg om mer enn å telle kroner og øre. Det dreier seg også om å påse at kommunen leverer lovpålagte velferdstjenester. Politikken de folkevalgte vedtar skal settes ut i livet.

Artikkelen fortsetter under videoen:

– Korrupsjon er griskhet, sa Økokrims Gunnar Fjæra til NRK onsdag. Politiet mener mørketallene er store.

Rogndokken mener innbyggerne er taperne når internkontrollen svekkes.

– Jeg mener det er beklagelig, for fellesskapet taper på det. Det øker risikoen for at vi får den type hendelser, og det er med å svekke folks tillit til fellesskapet, sier han.

– Prioriterer ikke internkontroll

Rogndokken mener enkelte rådmenn ikke prioriterer å bruke penger på internkontroll.

– Det er noe vi registrerer, at det er et ønske om å redusere ressursbruken til revisjon og tilsyn. I denne settingen er det veldig uheldig.

– Men er det ikke politiets ansvar å avsløre korrupsjon?

– Det er først og fremst rådmannens ansvar, og der bør det nok ligge, sier han.

I et intervju med NRK i går medgikk Økokrim at de uansett ikke har kapasitet til å avdekke all korrupsjon i kommune-Norge. Politiet kommer først og fremst inn i bildet etter at media eller interne varslere allerede har slått alarm.

– Hvis vi skulle tatt all korrupsjon i Norge, så måtte vi hatt en svær styrke som på en eller annen måte var mer proaktive. Nå så venter vi mer eller mindre på tips eller at pressen skriver eller at det kommer opp til overflaten gjennom varslere, og vi er litt mer passive, sa Økokrims Gunnar Fjæra til NRK onsdag.

Lover å styrke Økokrim

Nå lover regjeringa å sørge for at Økokrim blir bedre rustet til å bekjempe korrupsjon i kommunene.

– Vi er nødt til å styrke innsatsen mot økonomisk kriminalitet, både ved å styrke Økokrim, men også ved at politidistriktene kan ta denne typen kriminalitet, sier statssekretær i Justisdepartementet, Astri Aas-Hansen, til NRK.

Les også: Krever mer penger til Økokrim

Også Sigrun Vågeng i Kommunesektorens organisasjon, KS, lover å se nærmere på hva mer kommunene selv kan gjøre for å motarbeide og avdekke korrupsjon.

– Det ser ut til at det arbeidet vi har gjort over tid må fortsette, sier hun.

Opphavsrett NRK © 2012

Nettsjef: Sindre Østgård

Ansvarlig redaktør: Hans-Tore Bjerkaas

Tips NRK

Kontakt NRK

Om NRK

Hjelp

Om personvern

Om foreldrekontroll

NRK Trøndelag

Vedlegg 4

04.01.2013

NAV-ansatt etterforskes for korrupsjon

– Det aller viktigste for Verran kommune nå er å beklage på det sterkeste at innbyggere i Verran ifølge påstandene har blitt møtt med anmodninger om gjenytelser, sier rådmann Jacob Almlid.

En ansatt ved det lokale NAV-kontoret i Verran kommune er under etterforskning for økonomiske overtredelser.

ESPEN HALVORSEN BJØRGAN OLE JOHAN RAMFJORD
espen.halvorsen.bjorgan@nrk.no ole.johan.ramfjord@nrk.no

Publisert 19.11.2012 17:13. Oppdatert 19.11.2012 18:31.

– Verran kommune har sett seg nødt til å anmelde en ansatt ved det lokale NAV-kontoret etter at personen ifølge påstander og dokumenter har bedt om gjenytelser for å levere tjenester til brukerne, sier Jacob Almlid, rådmann i Verran.

Startet med intern undersøkelse

Kommunen startet selv en intern undersøkelse i juni. Informasjonen som kom frem under denne førte til at de 20. august anmeldte saken.

– Det var såpass alvorlig at vi anmeldte saken, og personen er avskjediget fra sin stilling i Verran kommune. Men det er viktig å understreke at saken er under etterforskning, og at vedkommende ikke er dømt, sier Almlid.

Det skal være snakk om relativt beskjedne beløp, men kommunen ser likevel veldig alvorlig på dette.

– **Det er fullstendig uakseptabelt, og er et brudd på alle regler og rutiner vi har i Verran kommune.**

– Helt uforståelig

Den mistenktes advokat, Bertil Smalås, forteller at hans klient synes det er veldig belastende å bli anklaget og anmeldt for straffbare forhold.

– Når kommunen i tillegg innkaller til pressekonferanse for å offentliggjøre beskyldningene så blir dette temmelig voldsomt, sier han.

Han forstår heller ikke hvorfor kommunen velger å gå ut offentlig med en personalsak.

– Jeg kan vanskelig se for meg at dette er en straffesak, og hvorfor Verran kommune går ut med den slik som dette er helt uforståelig.

Flere økonomiske overtredelser

Saken har nå vært under etterforskning en stund, og den mistenkte har vært inne til avhør og avgitt sin forklaring.

– Vi fikk anmeldelsen i høst, og har allerede kommet godt i gang med etterforskningen, sier Thomas Nordberg, etterforskningsleder for Spesialenheten for politisaker.

Og det er ikke bare korrupsjon personen etterforskes for.

– **Det er flere personer som har status som fornærmet i saken, og jeg vil også presisere at anmeldelsen ikke bare omfatter korrupsjon. Det er snakk om forskjellige økonomiske overtredelser, sier han.**

Han kan også fortelle at dette skal ha foregått i løpet av de siste inneværende år, men av hensyn til den videre etterforskningen ønsker han ikke kommentere flere detaljer.

Kontrollerer kommunens rutiner

Det er ikke bare den mistenkte som er under lupen. Kommunen satte også i gang undersøkelser av sine egne rutiner etter at påstandene kom frem.

– Vi engasjerte i juli kommunens revisjon for å gjennomgå våre rutiner og systemer for å se om de har mangler, sier Almlid.

– **Det aller viktigste for Verran kommune nå er å beklage på det sterkeste at innbyggere i Verran ifølge påstandene har blitt møtt med anmodninger om gjenytelser.**

Opphavsrett NRK © 2012

Nettsjef: Sindre Østgård

Ansvarlig redaktør: Hans-Tore Bjerkaas

Tips NRK

Kontakt NRK

Om NRK

Hjelp

Om personvern

Om foreldrekontroll

Nordre Land kommune**TILSTANDSRAPPORT FOR NORDRE-LAND SKOLEN 2012**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2012

Vedlagt:

Ja (ettersendes, evt. deles ut i møtet)

FORSLAG TIL VEDTAK:

Rådmannens presentasjon av tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2012 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av sak i kontrollutvalgets møte den 11/2-13 der fattet slikt vedtak i sak om Nordre Land-skolen (sak 05/13):

Rådmannen bes om en presentasjon av tilstandsrapport for Nordre Land-skolen 2012, fortrinnsvis i kontrollutvalgets møte i juni 2013.

I tråd med vedtaket er rådmannen invitert til å orientere.

Som en del av saken i møtet den 11/2-13 ble følgende dokumenter ble gjennomgått:

1. Tilstandsrapport for Nordre Land-skolen (fremlagt i k.sak 40/12, 19/6-12)
2. Utdrag fra kommuneplanens samfunnsdel 2012-2020 (fokusområde skole)
3. Kommunedelplan Nordre Land-skolen 2011-2015

Tilstandsrapporten for 2012 forelå ikke ved utsending av sakspapirene. Det antas at tilstandsrapporten for 2012 behandles i kommunestyrets møte 26/6-13, og at rapporten foreligger til kontrollutvalget møte den 17&6-13. Hvis ikke utsettes saken til første møte etter sommerferien.

Hensikten med saken er å øke kontrollutvalgets kunnskap om skolene i Nordre Land kommune. Dette må ses som en del av oppfølging av kontrollutvalgets oppgave med å drive forvaltingsrevisjon.

Nordre Land kommune**OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS SAK 02/2012
(MAKEBYTTE AV EIENDOMMER – VOKKS NETT AS OG
NORDRE LAND KOMMUNE)**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Saksfremlegg kommunestyrets sak 02/2013

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Rådmannens redegjørelse for oppfølgingen av kommunestyrets sak 02/2012 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget besluttet i forrige møte å bestille et revisjonsprosjekt "Oppfølging av politiske vedtak" fra Innlandet Revisjon IKS. Formålet med prosjektet er bl.a. er å kontrollere noen utvalgte politiske vedtak i forhold til iverksetting, jf. rådmannens ansvar i kommunelovens § 23 nr. 2.

I forbindelse med diskusjon omkring avgrensningen av prosjektet (valg av konkrete saker til kontroll), ble det besluttet at kontrollutvalget ville følge opp kommunestyresak 02/2012 (sak: Makebytte av eiendommer – Vokks nett AS og Nordre Land kommune) særskilt. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i saken:

- *Rådmannen inviteres til neste møte for å redegjøre for oppfølgingen av vedtaket og for det saksforberedende arbeidet.*

Vedlagt saken følger saksfremlegget i k.sak 02/2012.

Nedenfor følger kopi fra kommunestyrets protokoll fra møtet den 24/1-12, sak 02/2012:

SAK NR.: 2/12

**MAKEBYTTE AV EIENDOMMER - VOKKS NETT AS OG NORDRE LAND
KOMMUNE**

Behandling:

Liv Solveig Alfstad, Bernt Øistad og Arnfinn Eng fratrådte som inhabile.

Ola Tore Dokken fremmet følgende forslag:

Kommunens kostnader ved kjøp av gnr. 121 bnr. 267 samt omkostninger finansieres innenfor vedtatt investeringsbudsjett for 2012.

Jan Håvard Bratlien fremmet følgende forslag:

1. *Saken utsettes.*

2. *Kommunestyret ber rådmannen legge fram en oversikt over kommunens eiendommer, samt en gjennomgang av hva slags behov kommunen har for eiendom/bygningsmasse på kort og lang sikt.*

AVSTEMMING:

I Bratliens forslag pkt. 1 falt med 2 mot 22 stemmer.

II Bratliens forslag pkt. 2 enstemmig vedtatt som nytt pkt. 4.

III Innstillingens pkt. 1 enstemmig vedtatt.

IV Innstillingens pkt. 2 vedtatt med 14 mot 10 stemmer avgitt for Dokkens forslag.

V Innstillingens pkt. 3 enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Makebyttet gjennomføres og kjøpekontrakt slutføres basert på følgende fremforhandlede forutsetninger:

- a) Nordre Land kommune avstår parsell av gnr. 41, bnr. 75 på ca. 8 da til fordel for Vokks. Tomteverdien settes til kr. 900 000,-.
- b) Nordre Land kommune erverver gnr. 121, bnr. 267 av Vokks til en verdi av kr. 4 000 000,-.
- c) Verdi av lagerleie for 2012 settes til kr. 100 000,- og kommer til fratrukk ved oppgjør på kommunens kjøp.
- d) Verdi av tilgang til verksted og vaskehall i Vest-Torpavegen for årene 2012 t.o.m. 2021 settes til kr. 1 000 000,- og kommer til fratrukk som i p. c.
- e) Hver av partene dekkes sine omkostninger i forbindelse med overdragelsene av eiendommene som den enkelte erverver.
- f) Oppgjørssum på gnr. 121, bnr. 267 overføres så snart underskrevet kontrakt foreligger.

2. Kommunens kostnader ved kjøp av gnr. 121, bnr. 267, samt omkostninger og utbedring, finansieres ved låneopptak på samlet kr. 2 200 000,-.

3. Rådmannen får fullmakt til å sluttforhandle kjøpekontrakten.

4. Kommunestyret ber rådmannen legge fram en oversikt over kommunens eiendommer, samt en gjennomgang av hva slags behov kommunen har for eiendom/bygningsmasse på kort og lang sikt.

Vedlegg 1

Lnr.: 558/12
Arkivsaksnr.: 12/159
Arkivnøkkel.: 611 &50

Saksbehandler: AKH

Utskrift til: Økonomiavdelingen, her

MAKEBYTTE AV EIENDOMMER - VOKKS NETT AS OG NORDRE LAND KOMMUNE

Sammendrag:

Nordre Land kommune selger parsell av gnr. 41 bnr. 75 til Vokks, og Vokks på sin side selger gnr. 121 bnr. 267 til kommunen. Avtalen mellom partene har resultert i at kommunen utbetaler et mellomværende på kr. 2 000 000,- til Vokks. Hver av partene dekker sine omkostninger i forbindelse med overdragelsene.

Rådmannen slutfører kjøpekontrakten og overskjøting av eiendommene foretas så snart det er praktisk mulig å få til.

Vedlegg:

Kartgrunnlag – Vest-Torpvegen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Takst.

Saksopplysninger:

Det ble i sin tid besluttet at Vokks skulle avvikle driften i Vokksgata 21 og satse på oppføring av nybygg et annet sted. Forhandlinger med kommunen kom da i stand og dette resulterte i at kommunen skulle overta Vokksgata 21 og Vokks skulle overta en parsell av gnr. 41, bnr. 75 for oppføring av nybygg. På samme eiendom var det besluttet at kommunen skulle bygge ny brannstasjon og det ble planlagt et videre samarbeid om bruk av verksted og vaskehall. Første byggetrinn for Vokks sin del er på plass. Det samme er kommunens nye brannstasjon og verksted. Kommunen på sin side har tatt i bruk Vokksgata 21 ved at vedgruppa har flyttet inn og driver sin produksjon der. Vedlikeholdsarbeiderne og sysselsettingsgruppa har også sitt tilhold i disse lokalene. Tilrettelegging/ombygging av disse lokalene er også i gang, men mye gjenstår med tanke på tilrettingen av kjøkken, oppholdsrom og toaletter for den gruppa som har sitt daglige arbeid der fra miljøarbeidertjenesten. Disse tilretteleggingene vil det bli jobbet med framover.

Det ble foretatt en taksering av Vokks sin eiendom. Verdien ble satt til kr. 5 000 000,-. Taksten viser at samlet bruksareal er på 1 491 m2 og tomtearealet 6 944,7 m2. Kontor/lagerbygg er fra ca 1950, garasjer i rekke fra 1978 og lagerbygg/verksted fra 1985. Alle byggene har hatt manglende vedlikehold.

I desember 2011 ble det avholdt et forhandlingsmøte mellom partene hvor de kom fram til en reduksjon av takstverdi til kr. 4 000 000,-. Dette som en følge av større mangler ved bygningsmassen enn det som framkom av taksten. Forhandlingene førte videre til at verdi på tomt i Vest-Torpvegen ble satt til 900 000,-. Vokks har i dag lagerplass i kommunal bygning. Dette videreføres i 2012 og leien settes til kr. 100 000,-. De skal videre ha tilgang til verksted og vaskehall i kommunens bygg i Vest-Torpvegen. Dette verdsettes til kr. 1 000 000,- for perioden 01.01.12 – 31.12.21. Dette betyr at kommunen ved overtagelsen skal ut med kr. 2 000 000,-. Det tas høyde for at hver av partene dekker sine omkostninger på de eiendommene som overtas.

I taksten som er utferdiget på Vokks eiendommen i Vokksgata er tomteverdien på kommunens eiendom i Vest-Torpvegen kun satt til kr. 325 000,-. Det er da antydnet en tomtestørrelsen på 6,6 da.

Styret i Vokks har godkjent makebytte og de verdiene som er satt på de enkelte enhetene. De har på dette grunnlag utarbeidet en kjøpekontrakt som partene må enes om før saken kan slutføres.

Det er noe utgifter i forbindelse med istandsetting av Vokksgata 21. Det er kostnadsberegnet at utgifter med å få på plass kjøkken og handikoptoalett for miljøarbeidertjenesten kommer på kr. 100 000,-. En utgift som tas inn sammen med finansieringen av kjøpet.

Kjøpesum på kr. 2 000 000,-, omkostninger kr. 100 000,- og utbedringskostnad kr. 100 000,-. Samlet lånebehov kr. 2 200 000,-.

Vurdering:

Begge parter har kommet så langt på hver sin eiendom at rådmannen anser denne saken dit hen at det kun er detaljer vedrørende kjøpekontrakten og finansieringen som gjenstår.

Rådmannen mener at det ut fra takst og forutsetninger er fremforhandlet en god løsning på makeskiftet og bruk av områdene. Det er viktig at kommunen nå får satt bygningene i stand og kan bruke Vokksgata 21 til alle de formål som er tenkt.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde formannskapet til å fremme saken for kommunestyret med slik forslag til vedtak:

1. Makebyttet gjennomføres og kjøpekontrakt slutføres basert på følgende fremforhandlede forutsetninger:
 - a. Nordre Land kommune avstår parsell av gnr. 41, bnr. 75 på ca. 8 da til fordel for Vokks. Tomteverdien settes til kr. 900 000,-.
 - b. Nordre Land kommune erverver gnr. 121, bnr. 267 av Vokks til en verdi av kr. 4 000 000,-.
 - c. Verdi av lagerleie for 2012 settes til kr. 100 000,- og kommer til fratrukk ved oppgjør på kommunens kjøp.
 - d. Verdi av tilgang til verksted og vaskehall i Vest-Torpvegen for årene 2012 t.o.m. 2021 settes til kr. 1 000 000,- og kommer til fratrukk som i p. c.

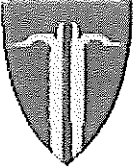

- e. Hver av partene dekkes sine omkostninger i forbindelse med overdragelsene av eiendommene som den enkelte erverver.
 - f. Oppgjørssum på gnr. 121, bnr. 267 overføres så snart underskrevet kontrakt foreligger.
2. Kommunens kostnader ved kjøp av gnr. 121, bnr. 267, samt omkostninger og utbedring, finansieres ved låneopptak på samlet kr. 2 200 000,-.
 3. Rådmannen får fullmakt til å sluttforhandle kjøpekontrakten.

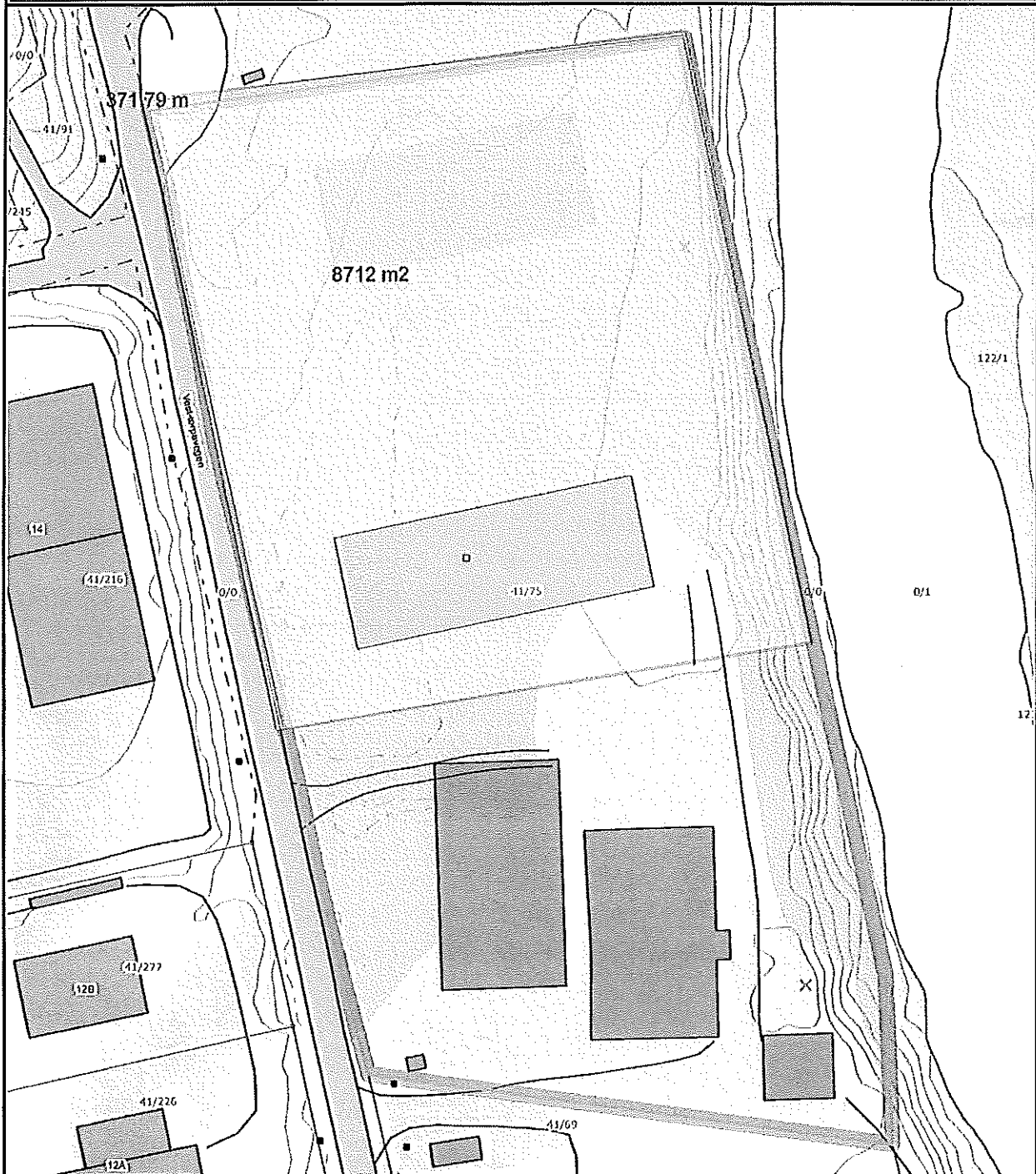
NORDRE LAND KOMMUNE, den 13.01.2012

Jarle Snekkestad
Rådmann

Astrid Kringli Hagen

Saken behandles i formannskapet den 18.01.2012. Innstillinger til kommunestyret vil bli lagt ut på hjemmesiden som eget dokument før kommunestyremøtet.

	SITUASJONSKART					
	Eiendom:	Gnr: 41	Bnr: 75	Fnr: 0		Snr: 0
		Adresse: 2870 DOKKA, med flere				
Hj.haver/Fester:	NORDRE LAND KOMMUNE, Postboks 173, 2882 DOKKA					
NORDRE LAND KOMMUNE	Dato: 13/1-2012 Sign:				Målestokk 1:1000	

Det tas forbehold om at det kan forekomme feil på kartet, bla. gjelder dette eiendomsgrenser, ledninger/kabler, kummer m.m. som i forbindelse med prosjektering/anleggsarbeid må undersøkes nærmere.

Nordre Land kommune**TERTIALRAPPORT 1/2013 FRA INNLANDET REVISJON IKS**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Tertialrapport 1/2013 fra Innlandet Revisjon IKS

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:

Tertialrapport 1/2013 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget har i sin avtale med revisjonen (oppdragsavtalen) avtalt tertialvis rapportering til kontrollutvalget m.h.t. økonomi. Hensikten med rapporteringen er bl.a. å lette kontrollutvalgets arbeid med oppfølging av den vesentligste posten i kontrollutvalgets budsjett, utgifter til kjøp av tjenester fra Innlandet Revisjon IKS.

Vedlagt følger rapportering fra Innlandet Revisjon IKS for siste tertial til orientering. Rapporten kan oppsummeres slik:

- Regnskapsrevisjon: I rute. Prognose 31/12 tilsier at man holder rammen på dette området.
- Bestilte tjenester (forvaltningsrevisjon, selskapskontroll mv.): Prognosen pr. 31/12 viser at kontrollutvalget har ca. 160 timer til formålet som ikke er disponert.

Gjøvik, 16. mai 2013

J.nr./Referanse: 2013-539 /HHO/RG/BH

Til Kontrollutvalget i Nordre Land kommune
v/sekretariatet

Tertialrapport 1/13

Det vises til oppdragsavtalen pkt. 4.5. Innlandet Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget på samme nivå som oppdragsavtalen per 30.04., 31.08. og 31.12. Rapporten skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Nedenfor følger oversikt over ressursbruk i tiden 01.01-30.04.2013.

Tekst	Oppdragsavtalen		Forbruk 1. tertial		Prognose/ bestilt 2013	
	Timer	Pris	Timer	Pris	Timer	Pris
Regnskapsrevisjon						
Revisjon av årsregnskapet	445	790	270	790		
Attestasjoner og revisjons uttalelser	110	790	56	790		
Revisjon av overformynderiet	15	790	-	790		
Veiledning/bistand	30	790	21	790		
Sum regnskapsrevisjon	600	790	347	790	650	790
Bestilte revisjonstjenester						
Bestilte mindre undersøkelser	25	880	21	790	21	790
Forvaltningsrevisjon	300	880	50	960	100	960
Selskapskontroll	-	-	-			
Sum bestilte revisjonstjenester	325	880	71		121	930
Møter i KU og KST	35	880	16	880	35	880
Sum timer	960		438		806	

Kommentarer vedr. regnskapsrevisjon

Det er samlet for regnskapsrevisjon et avvik mellom prognose for 1. tertial 2013 i følge oppdragsavtale og medgåtte ressurser på 50 timer. Timene gjelder i hovedsak merarbeid ved revisjon av årsregnskapet. Det ble i kontrollutvalgets møte i april gitt muntlig orientering angående revisjon av årsregnskapet for 2012.

Merforbruk 1. tertial forventes ikke å bli tatt inn igjen i løpet av 2013.

Tilsvarende forbruk for 1. tertial i 2012 på regnskapsrevisjon var 374 timer. Redusert forbruk i 2013 skyldes både reduksjon i Revisjon av årsregnskapet som følge av forbedring fra kommunens side, Reduksjon i attestasjoner og revisjonsuttalelser og økning i Veiledning/bistand.

Timer vedr. Bestilte mindre undersøkelser gjelder kontrollutvalgets bestilling av Selvkost.

Det er ingen nummererte brev til oppfølging.

Kommentarer vedr. forvaltningsrevisjon

Prosjekt - Forvaltningsrevisjon	Forbruk 1.tertial			Prognose hele 2013			Kommentar
	Kroner	Timer	Pris	Kroner	Timer	Pris	
10209 Oppfølging av politiske vedtak	48000	50	960	96000	100	960	Prosjektet er i gang og rapport legges fram for KU i løpet av høsten.
Totalt	48000	50	960	96000	100	960	

Ramme til FR 2013

264000 300 880

Med hilsen

Bjørg Hagen
Daglig leder

Nordre Land kommune**OPPFØLGING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2012-2015**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015

Vedlagt:

Nei

FORSLAG TIL VEDTAK:**SAKSOPPLYSNINGER:**

Saken er en oppfølging av vedtak i møte den 11/2-13 (sak 06/13 – Oppfølging av plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015):

Saken følges opp på kontrollutvalgets møte i juni 2013, der det også tas stilling til evt. revisjon av planen og ny behandling i kommunestyret.

Bakgrunnen for vedtaket i møtet den 11/2-13 var bl.a. at skoleområdet var utelatt i planen for forvaltningsrevisjon. I planen for selskapskontroll er GLT-avfall IKS spesielt nevnt som et selskap som burde være med. Det viser her til vedtak i kontrollutvalgets møte den 3/12-12:

Videre oppfølging av planen tas opp igjen til drøfting på neste møte, der det også vurderes om planen bør suppleres med tema innenfor skoleområdet (forvaltningsrevisjon) og prioritering av GLT Avfall IKS innenfor selskapskontroll.

I og med at kontrollutvalget har gjennomført flere forundersøkelser innenfor de prioriterte områdene i planen, og konkludert med at man ikke ønsker å prioritere områdene på kort sikt, bør det også drøftes om det er områder som kan tas ut av planen.

Nedenfor følger oversikt over områder som kontrollutvalget har hatt opp til vurdering/drøfting siste halvår:

- **Selvkost:** Det bes om en presentasjon fra regnskapsrevisor om regelverket for selvkost og de vurderinger som er gjort for å kontrollere kommunens praksis på området.
- **Medisin håndtering:** Forundersøkelse er gjennomført. Vedtatt følgende i møte 3/12-12:
 1. *Med bakgrunn i at Fylkesmannen har varslet tilsyn med legemiddel håndteringen i hjemmetjenesten i januar 2013, vil kontrollutvalget avvente nærmere planlegging av et eventuelt revisjonsprosjekt på området.*
 2. *Kontrollutvalget ber rådmannen om å få en presentasjon av tilsynsrapporten fra Fylkesmannen når den foreligger, sammen med kommunens svar til rapporten.*
 3. *Kontrollutvalget har i forbindelse med forundersøkelsen gått gjennom avviksrapporteringen i halvårsrapporten for 2012 og har notert seg følgende momenter til senere oppfølging:*
 - *Rapportering av antall avvik og differensiering av alvorlighetsgrad.*
 - *Fastsettelse av måltall for antall avvik.*
- **Oppfølging av politiske vedtak:** Med bakgrunn i forundersøkelse er det bestilt en revisjonsrapport på dette området.
- **Tildeling av sykehjemsplasser.** Rådmannen orienterte om inntaksprosessen. Ikke prioritert å gå videre.
- **Nordre Land skolen.** *Kommunedelplan Nordre Land skolen 2011-2015 og Tilstandsrapport 2011 for Nordre Land skolen* lagt frem for utvalget til orientering.

Følgende spørsmål legges frem til drøfting:

- **Bør planen revideres og fremmes til ny behandling for kommunestyret?**
- **Er det områder i planen det bør settes i gang forundersøkelser på?**

Saken legges frem drøfting uten forslag til vedtak.

Nedenfor følger en oversikt over tema/områder slik de fremkommer i *Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015*:

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER

Kontrollutvalget har prioritert følgende tema/områder i sitt arbeid med forvaltningsrevisjon (ikke prioritert rekkefølge):

Prioriterte områder/tema	Kommentarer
Helse og omsorg	Hovedbegrunnelse for valg av området: <ul style="list-style-type: none">• Stort område som berører mange.• Statistikk over avvik viser mye feilmedisinering.• Stort politisk fokus

	<p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan fungerer inntaksprosessen ved behov for sykehjemsplass? <ul style="list-style-type: none"> ➢ Hvordan kommuniseres ”ventelister” med søkerne/pårørende? ➢ Tildelingskontoret bistår i søknadsprosessen, samtidig som tjenester tildeles? Hvordan håndteres denne dobbeltrollen? • Medisin håndtering: Er det etablert tilfredsstillende rutiner, og fungerer disse som forutsatt?
Byggesak- /planavdelingen	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig område for kommunen. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er planprosessene effektive? • Er prosjektstyringen tilfredsstillende? • Det er mange planer i Nordre Land kommune. Hvordan blir vedtakene/planene fulgt opp? • Hvordan henger kapasitet og ambisjonsnivå sammen? • Forholdet til reguleringsplaner og reguleringsbestemmelser i fm. adm.vedtak/innvilgelse av dispensasjonssøknader.
Innkjøp	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplekst område – stor iboende risiko for svikt • Stikkprøver har vist indikasjoner på svikt i f.m. mangelfull konkurranse og dokumentasjon av anskaffelser <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overholdelse av lov om offentlige anskaffelser • Oppfølging av revisjonsrapporten ”Innkjøp – overholdelse av lov om offentlige anskaffelser” fra 2010 • Er målet med sentralisert innkjøpsavdeling er nådd (fellesprosjekt med kommunene i Gjøvikregionen).
Oppfølging av politiske vedtak	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En av hovedoppgavene for rådmannen/administrasjonen. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak (fokus på rapportering) • Etterprøving av oppfølging av konkrete vedtak

	(stikkprøver)
Flyktningstjenesten	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flyktningstjenesten begynner å bli stor i Nordre Land kommune. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluering av måloppnåelse. • Oppfølging av politiske vedtak på området.
Selvkostområdene	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplekst regelverk i f.m. beregning av selvkost • Avgiftsnivå stor interesse i befolkningen og media • Stor politisk interesse <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etterleves regelverket; er det selvkost? • Får innbyggerne det de betaler for? • Drives selvkostområdene effektivt? • Foretas det beregninger for alle aktuelle områder?
Eiendomsforvaltning	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krevende område for de fleste kommuner. • Betydelig økonomi. • Kommunen har et ikke ubetydelig vedlikeholdsetterslep. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organisering • Planlegging, styring og kontroll? • Effektivitet og ressursbruk? • Forsvarlig vedlikehold?
Varsling	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig element i kommunens system for intern kontroll mht.forbedring og læring. • Lovpålagt varslingsordning fungert noen år (krav i arbeidsmiljøloven mht. varsling fra ansatte) <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen en tilfredsstillende varslingsordning og fungerer den? • Hva med varsling fra eksterne, hvem håndterer dette? • Hvordan håndteres anonymitet? • Må ses i sammenheng med temaet intern kontroll og avvikshåndtering.
Intern kontroll	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rådmannen har ansvar for å ha ”betryggende

	<p>kontroll”, jf. kommunelovens § 23. Ansvaret er betydelig, dvs. et vesentlig område å ha kontroll/styring med.</p> <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risikovurderinger (integrering av risikostyring som del av et helhetlig internkontrollsystem) • Avviksrapportering og avvikshåndtering • Tertialrapportering og styring (budsjettjusteringer benyttes ikke gjennom året, styrer på prognoser)
--	--

Andre aktuelle områder/tema	Kommentarer
Samhandlings-reformen	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betydelig reform med store konsekvenser for flere tjenestoområder i kommunen. • Stor politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • På kort sikt: Økonomirutiner • På lengre sikt: Måloppnåelse, oppfølging av inngåtte avtaler med Sykehuset Innlandet, økonomi/finansiering <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroller må koordineres/samordnes med evt. andre aktører som evaluerer ordningen. Felles revisjonsprosjekt i Gjøvik-regionen i slutten av valgperioden?
Barnevern	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor økning i utgifter på området de siste årene (2008-2012) • Høyt sykefravær blant de ansatte innenfor tjenesten (2012). • Nasjonale tilsyn viser svikt på flere områder innenfor barnvernstjenesten i norske kommuner. • Tilsyn fra Fylkesmannen i 2011 avdekket svakheter i rutiner for oppfølging og evalueringer. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av tilsyns- og revisjonsrapporter <ul style="list-style-type: none"> ➢ Tilsynsrapport (Fylkesmannen, 2011). ➢ Revisjonsrapporten ”Samhandling mellom barnevernet og barnehagene” (kontrollutvalget/Innlandet Revisjon IKS, 2010) • Evaluering av tiltakssiden, evt. sammenligning med andre kommuner. • Effekt av opptrappingen av barnevernet, herunder

	prosjektstillinger.
Sykefravær	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høyt sykefravær (økt fra 2010 til 2011). • Fravær hos ansatte har stor betydning for kommunes tjenesteyting. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årsaker: Hvorfor er fraværet så høyt? • Tiltak: Hva gjøres? I hvilken grad jobber kommunen med forebygging? • Effekter: Hvilke effekter har tiltakene som iverksettes? • Kommunen oppfylning av IA-avtalen (Inkluderende Arbeidsliv) <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En eventuell kontroll på området kan vurderes som et samarbeidsprosjekt i Gjøvikregionen.
Beredskapsplaner og ROS-analyse	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesentlig område for kommunen. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføres rullering av beredskapsplan og risiko- og sårbarhetsanalyser som forutsatt? (beredskapsplanen skal følge kommuneplanenperioden, mens tiltak/ROS-analyse vurderes årlig) • Samfunnssikkerhet. <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroller må koordineres/samordnes med fylkesmannes tilsynsrolle. • Vannleveranser i Nordre Land kommune: Er det gjennomført tilfredsstillende risikovurderinger? <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroll vurderes i slutten av valgperioden.
Bruk av kostra-tall	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økende bruk av kostra til sammenligning mellom kommuner og til statlig styring. • Behovet for pålitelige tall er økende. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan brukes Kostra tallene i kommunen? • Benyttes kostra aktivt til læring og forbedring? • Lærer vi av tidligere år? • Hvorfor er det fortsatt påstander om feilrapportering på enkelte enheter (helsesøster)?
Facebook/ sosiale medier	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunens bruk av sosiale medier? • Etterlevelse av retningslinjer?

Administrativ organisering	2 nivå modell. Rådmann – Enhetsledere. - Evaluering av flat struktur
IKT og informasjonssikkerhet	Hovedbegrunnelse for valg av området: <ul style="list-style-type: none"> • Vesentlig område for kommunen, da bruk av IKT benyttes i større eller mindre grad innenfor alle tjenesteområder. • Risiko for svikt kan få store konsekvenser. Aktuelle tema: <ul style="list-style-type: none"> • Informasjonssikkerhet, herunder etterlevelse av personopplysningsloven.

PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER

Kontrollutvalget prioriterer følgende i sitt arbeid med selskapskontroll:

Område/selskap	Kommentar
Eierstyring i Nordre Land kommune	Hovedbegrunnelse for valg av området: <ul style="list-style-type: none"> • Generelle utfordringer/risiko knyttet til styring av fristilte selskaper • Politisk interesse Aktuelle fokusområder: <ul style="list-style-type: none"> • Overholdelse av kommunens vedtatte eierskapspolitikk.
Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS	Hovedbegrunnelse for valg av selskapet: <ul style="list-style-type: none"> • Nyopprettet selskap. Aktuelle fokusområder: <ul style="list-style-type: none"> • Etterlevelse av aktuelle lover, regler og retningslinjer for virksomheten, herunder eiernes målsettinger og selskapets vedtekter.
VOKKS AS	Hovedbegrunnelse for valg av selskapet: <ul style="list-style-type: none"> • Eierskap med stor økonomisk betydning • Politisk interesse Aktuelle fokusområder: <ul style="list-style-type: none"> • Foranalyse gjennomføres for å avdekke aktuelle kontrollområder.

Nordre Land kommune**ÅPNE MØTER I KONTROLLUTVALGET ETTER 1. JULI 2013**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Lov om endringer i kommuneloven LOV-2013-02-08-7
2. Prop. 119L (2011-2012) – Endringer i kommunelova m.m. (eigenkontroll mv.)

Vedlagt:

- Nei
Nei

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Kontrollutvalget tar til orientering at kommunelovens § 77 nr. 8 om lukkede møter i kontrollutvalget er opphevet med virkning fra 1. juli 2013.
2. Åpne møter i kontrollutvalget etter 1. juli 2013 gjennomføres i tråd med gjeldende regler, herunder at:
 - Bekjentgjøring av kontrollutvalgets møter/sakslistene gjøres på hensiktsmessig måte, jf. kommunelovens § 32 nr. 3. Dette gjøres i praksis ved å:
 - Tilgjengeliggjøre sakliste/sakspapirer på kommunens hjemmeside i rimelig tid før hvert møte (ca. en uke).
 - Sende ut særskilt informasjon om møtene til ordfører, rådmann, revisor og lokalpressen ca. en uke før hvert møte.
 - Lukking av møter følger reglene i kommunelovens § 31. Lukking skal gjøres i saker som omfatter lovbestemt taushetsplikt, personalsaker, hensynet til personvernet, eller når hensynet til tungveiende offentlig interesser tilsier det og det i møtet vil komme frem opplysninger som ville vært unntatt offentlighet etter offentlighetsloven dersom de hadde stått i et dokument. Debatten om lukking av et møte holdes i lukket møte. Avstemningen skal skje i åpent møte.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget er tidligere orientert om at departementet har jobbet med endringer av kommunelovens regler for egenkontroll.

Forslaget, fremmet i Prop. 119 L, ble presentert i mai 2012. Arbeidet kom som en del av oppfølgingen av rapporten "85 anbefalinger for å styrke kommunal egenkontroll", fra 2009.

I statsråd 8. februar 2013 vart lov om endringar i kommunelova m.m. (egenkontroll mv.) sanksjonert.

Endringen som er vedtatt og som får størst betydning for kontrollutvalgets arbeid i praksis, er opphevelsen av kommunelovens § 77 nr. 8, regelen om at kontrollutvalgets møter avholdes for lukkede møter.

Endringen trer i kraft fra 1. juli 2013. Etter dette tidspunktet er kontrollutvalgets møter altså åpne for allmennheten, og følger da samme regler som for eksempel kommunestyret og formannskapet.

Nedenfor følger en redegjørelse for viktige momenter i forbindelse med praktisering av åpne møter. Utfyllende kommentarer vil bli gitt i møtet.

Praktiske konsekvenser av åpne møter:

Før møtene:

- **Bekjentgjøring:**
I hht. kommunelovens saksbehandlingsregler skal sakslisten være tilgjengelig for allmennheten. Møte som skal holdes for åpne dører, skal gjøres kjent på hensiktsmessig måte, jf. kommunelovens § 32 nr. 3.

Møtene må være gjort kjent for allmennheten på forhånd, slik at man kan benytte seg av sin rett til å være til stede. Om hva som anses som "hensiktsmessig" står følgende i kommentarutgaven til kommuneloven (Bernt/Overå, 5. utgave):

At alle interesserte borgere uten særlig anstrengelser kan få kunnskap om når og hvor møte skal holde, og om dagsordenen. Når det gjelder måten dette gjøres på, vil derimot kommunen ha stor frihet. Det er ikke noe rettslig krav på at man benytter avisannonser som den eneste eller dominerende måte å nå frem til publikum på, hvis andre metoder som oppslag, poste med mer er like eller mer effektivt.

Kommentar/vurdering:

Kontrollutvalgets møter er i dag ikke tilfredsstillende kjentgjort overfor allmennheten. Følgende tiltak må være på plass:

- Saksliste/sakspapirer tilgjengeliggjøres på kommunes hjemmeside ca. en uke før møte. Plasseringen må være logisk og lett å finne for de som evt. søker etter saker.
- På samme måte som man i dag informerer både ordfører og revisor (begge har lovbestemt møterett) og rådmannen via e-post i forkant av møtene, bør man vurdere legge til aktuelle lokalaviser i denne utsendingen.

- Dokumenter unntatt offentlighet:
Inntil sikkerheten er på plass i forhold til elektronisk utsending, sendes dokumenter unntatt offentlighet ut til møtedeltakerne pr. post, eller deles ut på møtet. Kontrollutvalgets sekretær sørger for rutiner for å sikre at dokumenter unntatt offentlighet ikke blir tilgjengeliggjort på kommunens hjemmeside.

Gjennomføring av møtene:

- Møteledelse
Krever åpne møter endring i møteledelsen?
- Endelig utforming av vedtak i møtene
Praksis i dag er at vedtak i enkelte saker grovformuleres muntlig i møtet (etter forutgående diskusjon), og at finformuleringen skjer av sekretær i etterkant av møtet. Vedtakenes endelige ordlyd kvalitetssikres på e-post, kort tid etter møtene, og før protokollen distribueres til andre. Finformuleringen i etterkant innebærer ingen realitetsendringer i forhold til det som var omforent i møtet.

Ved åpne møter forventes i større grad at vedtakene også finformuleres i møtene, og derved kan formidles umiddelbart til evt. presse etter møtet. Det må derfor påregnes at kontrollutvalget bruker noe mer tid i møte til utforming av vedtak.

- Lukking av møter:
Det foreligger ingen utvidet lukningsrett for kontrollutvalget, slik flere ba om i høringsrunden til endringene i kommuneloven. Dette betyr at kontrollutvalget må forholde seg til de samme lukningsbestemmelsene som gjelder for andre utvalg i kommunen (eks. kommunestyret og formannskapet).

Aktuelle lovbestemmelser/saksbehandlingsregler i f.m. lukking av møter (sekretærens uthevninger):

§ 30. Møteprinsippet. Møtebok

1. *Folkevalgte organer behandler sine saker og treffer sine vedtak i møter.*
2. *Når en sak skal avgjøres av annet organ enn kommunestyret eller fylkestinget, kan lederen for organet beslutte saken tatt opp til behandling ved fjernmøte eller ved skriftlig saksbehandling. Dette kan likevel bare gjøres når det er påkrevd å få avgjort saken før neste møte, og det enten ikke er tid til å kalle sammen til ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at dette må anses nødvendig.*
3. *Departementet kan gi nærmere regler om adgang til å treffe vedtak på grunnlag av fjernmøte eller skriftlig saksbehandling.*
4. *Det skal føres møtebok over forhandlingene i alle folkevalgte organer. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv nærmere regler om føring av møtebok.*
5. *Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboken og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå. Det samme gjelder for avgjørelse om at et medlem av organet er inhabilt.*

§ 31. Moteoffentlighet

1. *Enhver har rett til å overvære møtene i folkevalgte organer.*
2. *Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.*
3. *Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold.*
4. *Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til personvern krever det.*
5. *Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier det, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt offentlig innsyn etter lov 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova) dersom de hadde stått i et dokument.*

§ 31a. Prosedyreregler mv.

1. **Hvis møtelederen eller vedkommende organ krever det, skal debatten om lukking av et møte holdes i lukket møte. Avstemningen skal skje i åpent møte.**

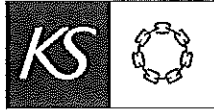
Lunner kommune**REFERATSAKER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	17.06.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	Vedlegg:
1. Kommunestyrets behandling av følgende saker (møte 1/5-13): <ul style="list-style-type: none">• kommunens årsregnskap for 2012• kontrollutvalgets årsrapport for 2012	Nei (muntlig orientering)
2. Invitasjon til å delta i korrupsjonsforebyggende nettverk (brev fra Kommunens Sentralforbund til landets kommuner)	Vedlegg 1
3. Forstudie: Felles barnevern i Søndre og Nordre Land kommuner	Vedlegg 2
4. Kontrollrapport 2012 vedr. skatteoppkreverfunksjonen i Nordre Land kommune (brev av 15/2-13 fra Skatteetaten til kommunestyret i Nordre Land kommune)	Vedlegg 3
5. Diverse avisartikler	Vedlegg 4
6. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Nei (muntlig orientering)

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Vedlegg 1

Til landets kommuner og fylkeskommuner
Ved administrasjonssjef

Oslo, 6. mai 2013

Invitasjon til å delta i korrupsjonsforebyggende nettverk

KS og Transparency International Norge har gleden av å invitere kommuner og fylkeskommuner til å delta i nettverk for å arbeide med å forebygge og forhindre korrupsjon i kommunesektoren.

Gjennom prosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren» er målet å bidra til at kommuner, fylkeskommuner og kommunale bedrifter kommer i gang med et korrupsjonsforebyggende arbeid. Prosjektet er støttet av Kommunal- og regionaldepartementet.

Gjennom nettverkene inviteres deltakerne til å lære om korrupsjon, dele erfaringer, diskutere korrupsjonsrisiko i egen virksomhet eller kommune, og utvikle metoder og gjennomføre aktiviteter knyttet til eget antikorrupsjonsarbeid.

Som et ledd i prosjektet er det laget en håndbok i antikorrupsjon for kommunene, «Beskytt kommunen!». Den vil brukes som en del av utgangspunktet for arbeidet i nettverkene, sammen med annet aktuelt bakgrunnsmateriale. Håndboken følger vedlagt, og kan også lastes ned på: <http://www.ks.no/Portaler/Etikkportalen/Antikorrupsjon/Beskytt-kommunen-handbok-i-antikorrupsjon/>

Det er ønskelig om kommunene deltar med 2-3 personer i nettverkene, slik at de i felleskap kan følge opp arbeidet mellom samlingene. Kommunens deltakelse i nettverkene bør være forankret i en beslutning i administrativ ledelse der det også framkommer at deltakerne får anledning til å bruke noe tid mellom samlingene på å følge opp, formidle og sette i gang aktiviteter i egen kommune eller enhet. Det stilles ikke krav om forkunnskaper for å delta i nettverkene, men det forutsettes at kommunene som deltar har en motivasjon for å arbeide med å forebygge og forhindre misligheter og korrupsjon.

Deltakerne bør komme fra kommunens administrative ledelse eller være fagansvarlige ledere, siden det i oppfølgingen av arbeidet vil være en fordel med formelt lederansvar.

Hvert nettverk vil bestå av 20-30 deltakere og gjennomføres i form av tre samlinger av én dags varighet. Nettverkssamlingene ledes av TI Norge og KS, og vil ha følgende innhold.

Program

Første samling: Risiko og sårbarhet for korrupsjon

- Hva er korrupsjon og hvilke risikozoner finnes i kommuner? Presentasjon av håndboken
- Vurdering av status i egen kommune
- Presentasjon av aktuelle metoder og verktøy
- Sikkerhetshull i egen kommune eller virksomhet, knyttet til
 - verdier, holdninger og kultur
 - rutiner, struktur og kompetanse
- Eksempler og erfaringer fra egen virksomhet

Arbeidsformen på samlingen veksler mellom formidling av kunnskap og arbeidsprosesser der deltakerne diskuterer korrupsjonsutfordringer og løser oppgaver med bakgrunn i situasjonen i egen kommune. Samlingen munner ut i at deltakerne velger et case fra egen kommune eller en aktivitet som skal settes i gang i egen virksomhet til neste samling

Etter første samling gjennomfører deltakerne en kartlegging av sårbarhet og sikkerhetshull i egen virksomhet, eller i valgt case ut fra metodikk som er presentert på samlingene. De planlagte aktivitetene gjennomføres.

Andre samling: Beskytt kommunen – hvordan få det til praksis?

- Hva har skjedd siden første samling? Deltakerkommunene presenterer egne erfaringer og situasjonsbeskrivelsen
- Hvordan er arbeidet forankret i egen kommune/egen virksomhet?
- Hvilke metoder og verktøy er utprøvd og hvordan har de fungert?
- Hva skal til for at metoder og verktøy fungerer bedre?
- Mål for videre arbeid

Arbeidsformen på samlingen veksler mellom presentasjoner av lokale erfaringer, diskusjon om felles læringspunkter og en styrt arbeidsprosess om metode- og verktøyutvikling. Hvordan arbeide videre med rutiner, struktur og kompetanse samt verdier, holdninger og kultur i den enkelte kommune eller virksomhet? Samlingen munner ut i mål for den enkelte deltaker/kommunes aktivitet fram til neste samling.

Etter andre samling følger deltakerne opp med konkrete aktiviteter i egen kommune/virksomhet.

Tredje samling: Systematisk antikorrupsjonsarbeid i egen kommune/egen virksomhet

- Erfaringer og lærdommer fra nettverkskommunene
- Gode metoder og verktøy i et kommunalt antikorrupsjonsarbeid
 - Hvordan arbeide med verdier, holdninger og kultur?
 - Hvordan arbeide med rutiner, struktur og kompetanse?
- Anbefalinger for et kommunalt antikorrupsjonsprogram, basert på nettverkskommunenes erfaringer

Etter avsluttet nettverksarbeid vil lærdommene og erfaringene oppsummeres av TI Norge i samarbeid med KS og brukes blant annet til å revidere håndboka «Beskytt kommunen!» og i å videreutvikle verktøy og metoder som tilbys kommunesektoren. Erfaringene vil utgjøre et nyttig grunnlag i det videre antikorrupsjonsarbeidet.

Kostnader

Kommunene dekker selv kostnader til reise og opphold på samlingene. For øvrig er det ingen avgift for deltakelsen i nettverkene.

Tidsplan

Det settes sammen tre ulike nettverk, som avvikles etter følgende tidsplan

	Første samling	Andre samling	Tredje samling
Nettverk A	18.-19. juni 2013	Oktober 2013	Mars 2014
Nettverk B	September 2013	November 2013	Mars 2014
Nettverk C	September 2013	November 2013	Mars 2014

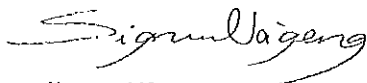
Avhengig av påmeldingene, legges samlingene til steder i landet som gir de enkleste reisemulighetene for deltakerne. Første samling planlegges fra lunsj til lunsj, med overnatting.

Påmelding

Til Transparency International Norge v/ Tor Dølvik, dolvik@transparency.no

Påmeldingsfrist: 21. mai 2013

Med hilsen

Sigrun Vågeng
administrerende direktør
KS

Guro Slettemark
generalsekretær
Transparency International Norge

Presentert i felles formannskapsmøte 15/5-13
mellom Nordre og Søndre Land kommuner

VEDLÆG 2

FORSTUDIE: FELLES BARNEVERN I SØNDRE OG NORDRE LAND KOMMUNER

MÅL FOR FORSTUDIEN:

Gjøre nødvendige avklaringer slik at kommunene kan ta stilling til om de ønsker å gå videre i prosessen med forprosjekt/hovedprosjekt om felles barnevernstjeneste i Søndre og Nordre Land kommuner.

1. I HVILKEN GRAD FORVENTES EN FELLES BARNEVERNSTJENESTE Å GI ØKONOMISKE BESPARELSER FOR HVER ENKELT KOMMUNE?

En felles barnevernstjeneste forventes ikke å gi økonomiske besparelser for hver enkelt kommune.
Forebyggende arbeid og et velfungerende barnevern vil kunne gi økonomiske besparelser på lengre sikt.

Rapporten fra Telemarksforskning "Kostnadsutvikling i det kommunale barnevernet" viser at man også i interkommunale samarbeid har en kostnadsøkning, men bare halvparten så stor som i enkeltstående småkommuner. Denne økningen forklares blant annet med at man gjennom å styrke fagmiljøer samt øke kompetansen, fanger opp et underliggende behov man tidligere overså. Når man så skal effektivisere og holde kostnadene nede, kan det ikke være et mål å redusere antall tiltak. Er behovene der må de også møtes. Dette medfører at man ikke kan regne med å holde seg på samme kostnadsnivå etter etableringen, selv om man kan regne med å bremse økningen noe. Målsetningen ved samarbeidene har vært å styrke tjenesten gjennom etablering av større og mer robuste fagmiljøer, og de fleste samarbeidene har også ved oppstart fått tilført ekstra stillingsressurser. Samtidig er det verdt å nevne at den generelle kostnadsøkningen i barnevernet ikke viser noen tegn til å avta. Flere samarbeid har altså opplevd økte kostnader som følge av bedre tjenester, flere tilbud og flere tiltak. Men det finnes også eksempler på samarbeid som har redusert utgiftene til kostnadskrevene omsorgsovertakelser som følge av økt fokus på forebyggende arbeid og økt satsning på arbeid med psykisk helse. Ingen av de undersøkte samarbeidene har hatt målsetning om å samarbeide for å redusere utgiftene til barnevern.

2. I HVILKEN GRAD FORVENTES EN FELLES BARNEVERNSTJENESTE Å GI VESENTLIGE EFFEKTER KNYTTET TIL KOMPETANSE OG/ ELLER REDUSERT SÅRBARHET?

Et større fagmiljø vil gi økte muligheter til målrettet kompetanseutvikling og redusert sårbarhet i organisasjonen.

Generelt sett vil gode arbeidsforhold både faglig og sosialt gi redusert sårbarhet med tanke på rekruttering og stabilitet. Dette vil sikre forutsigbarhet i bemanningen og i neste omgang gjøre det lettere for ledelsen å drive målrettet kompetanseutvikling. Et større fagmiljø vil gi økte muligheter til å spesialisere medarbeidere innen fagområder som er tilpasset organisasjonens behov og den enkeltes interesser. Saksbehandlere vil i større grad kunne brukes som eksperter innen ulike fagområder og vil kunne redusere behovet for innleide sakkynndige. Ansatte vil bruke mindre tid til å heve kompetansen på «alle» felt og få økt selvtillit på eget fagområde. En ulempe kan være at man risikerer å miste oversiktligheten i de relativt små miljøene man har i dag, samtidig som samarbeidet kan bli akkurat litt for lite til å etablere gode team slik større enheter har gode erfaringer med. Det vil være viktig å etablere tverrfaglige samarbeid både internt og eksternt, samt å ha fokus på forebyggende arbeid for å redusere sårbarheten på sikt.

3. I HVILKEN GRAD FORVENTES EN FELLES BARNEVERNSTJENESTE Å GI ØKT BRUKEROPPLEVD KVALITET?

Felles barnevernstjeneste forventes å gi økt brukeropplevd kvalitet på grunn av større anonymitet og økt mulighet til faglig spesialisering.

Et større barnevern vil gi brukerne større anonymitet og lavere terskel for å ta kontakt. Man må i etableringsfasen være oppmerksom på at dette kan føre til økt press på ansatte på grunn av et større antall saker å behandle. I tillegg til økt anonymitet for brukerne er det viktig for opplevelsen av kvalitet at sakene blir fulgt opp på en best mulig måte. Større fagmiljø og økt spesialisering har potensiale til å gi økt kvalitet forutsatt at tjenesten klarer å opprettholde god kommunikasjon og oversiktighet som betegner mindre miljøer.

Ved samlokalisering vil avstanden til barnevernskontoret bli større for enkelte brukere og den fysiske tilgjengeligheten til barnevernet har også betydning for opplevelsen av kvaliteten på tjenestetilbudet. I evalueringen fra Telemarksforskning har brukerne rapportert om at det har blitt lettere å ta kontakt med barnevernet når de slipper å møte opp i eget kommunehus, dvs. at de foretrekker å møte barnevernet på hovedkontoret i stedet for i egen kommune. Dette er også et eksempel på at økt fysisk avstand faktisk kan bety at tilgjengeligheten blir bedre for brukerne. Dersom brukerne får økt valgmulighet i forhold til hvordan de vil møte barnevernet, er det naturlig at tilgjengeligheten til barnevernet vil øke. Saksbehandlere bør være tilgjengelig på mobiltelefon, og sentralbordet bør til enhver tid ha oversikt over hvor de befinner seg slik at det blir lett for brukerne å få kontakt. Det er mulig å, i tillegg til å etablere et hovedkontor, etablere løsninger hvor samarbeidskommunene har kontorer som barnevernet kan benytte i forbindelse møter med brukerne og andre oppgaver som skal utføres i kommunene. Videre kan brukerne selv velge om de vil møte barnevernet på hovedkontoret, i kommunene der de bor eller hjemme hos seg selv. Barnehager og andre offentlige «brukere» vil også få større avstand til tjenesten. Det blir viktig å løse dette med gode samarbeidsmodeller som f.eks. BAF-team.

4. I HVILKEN GRAD FORVENTES EN FELLES BARNEVERNSTJENESTE Å GI ØKT FAGLIG KVALITET?

En større organisasjon vil gi muligheter til å gi økt faglig kvalitet.

Felles barnevernstjeneste vil bli en større organisasjon med et større fagmiljø. Dette vil gi økte muligheter for å spesialisere medarbeidere innen fagområder som er tilpasset organisasjonens behov og den enkeltes interesser. Saksbehandlere vil i større grad kunne brukes som eksperter innen ulike fagområder og vil kunne redusere behovet for innleide sakkyndige. Ansatte vil bruke mindre tid til å heve kompetansen på «alle» felt og få økt innsikt og selvtilit på eget fagområde. En ulempe kan være at man risikerer å miste den gode oversiktligheten man har i dag i de relativt små miljøene. Samtidig kan samarbeidet bli akkurat litt for lite til å etablere gode team slik større enheter har gode erfaringer med. Faglig kvalitet vil kunne øke hvis samarbeidet klarer å belyse sakene fra ulike sider med vurdering fra flere med ulik spesialisering. Det vil være viktig å etablere tverrfaglige samarbeid både internt og eksternt for å få til dette.

Det viktigste formålet med samarbeid andre steder har i følge Telemarksforskning vært å styrke og utvikle tjenestene gjennom etablering av et større og mer robust fagmiljø. Mange av de små kommunene har ikke hatt noe reelt fagmiljø siden det har vært en svært liten personalressurs knyttet til barnevern. Enkelte har også hatt problemer med å bemanne den begrensede personalressursen de har hatt til disposisjon, og det har vært problemer med å opprettholde tilgjengeligheten til tjenesten i forbindelse med sykmeldinger og avvikling av ferie. Liten bemanning har også gjort det vanskelig å bygge opp kompetanse og ta i bruk nye metoder og tiltak. Flere har gitt uttrykk for at det har vært vanskelig både å gjennomføre undersøkelser, iverksette tiltak og følge opp disse. I kommuner med liten bemanning har det vært spesielt utfordrende å ta tak i og håndtere de tunge og krevende sakene, først og fremst saker som dreier seg om omsorgsovertakelse. I små kommuner er det også gjerne slik at "alle kjenner alle". Når man ikke har noen stab å fordele sakene på, oppstår det lett situasjoner som

kan skape problemer i forhold til habilitet og rettssikkerhet. Mange av de mindre kommunene hadde også lavere antall meldinger og tiltak enn det størrelsen på folketallet skulle tilsi. Selv om det var enkelte samarbeid som hadde utfordringer i oppstartsfasen, ble likevel samarbeidsfordelene vurdert som store, og det var ingen som ønsket å avslutte det interkommunale samarbeidet når forsøksperioden var over. Konklusjonen fra evalueringene er at barnevern er et område som synes å være godt egnet for interkommunalt samarbeid. Mange kommuner er så små at de på egen hånd har vanskelig for å etablere et fagmiljø som er robust og stabilt nok til å håndtere de krevende og belastende oppgavene som arbeid med barnevern kan innebære.

5. I HVILKEN GRAD FORVENTES EN FELLES BARNEVERNSTJENESTE Å GI EN GOD/TILFREDSSTILLENDEN ADMINISTRATIV STYRING?

Forutsatt at kommunene har gode avtaler med klarhet i ansvarsforhold, delegasjonsrutiner og økonomiske fordelingsnøkler, er det all grunn til å forvente god administrativ styring.

I ethvert interkommunalt samarbeid må kommunene være villige til å avgi styring og kontroll for at samarbeidet skal kunne fungere effektivt. Graden av administrativ styring er avhengig av organisasjonsform og hvilke avtaler kommunene blir enige om i forbindelse med samarbeidet. Det er to hovedtyper av organisasjonsformer som er benyttet for å organisere forsøkene med interkommunale barnevern; samarbeid organisert etter **kommunelovens § 27** og samarbeid organisert etter **vertskommunemodellen**. Samarbeid organisert etter § 27, er ofte samarbeidene som omfatter flest kommuner og/eller flest innbyggere. Det er i disse samarbeidene etablert et styre bestående av representanter fra hver kommune. Enkelte har styre bestående av kommunalsjefer innen sosial- og helsesektoren, andre har valgt å etablere et fagstyre bestående av politikere med sosialfaglig bakgrunn. Ved at styret legger føringer for drift av samarbeidet, vil samarbeidet etter Kommunelovens § 27 i utgangspunktet ivareta kommunenes behov for styring og kontroll på en bedre måte enn et samarbeid etter vertskommunemodellen. For å sikre helhetstenkning og ansvarliggjøring i fagstyret, har man enkelte steder innført som generelt prinsipp at styremedlemmer også skal ha budsjettansvar i egen kommune. Man har også lagt vekt på at kontorkommunen skal ha arbeidsgiveransvar, og at samarbeidene administrativt blir å betrakte som en enhet i vertskommunen selv om de organisert etter § 27. Et formål med dette er også å hindre at samarbeidene blir "frittstående satellitter" som det er vanskelig å ha styring og kontroll med.

Vertskommunemodellen er en enklere form for organisering. Gjennom en samarbeidsavtale dimensjoneres vertskommunens tjeneste slik at den også er i stand til å betjene kjøperkommunene, dvs. at kjøperkommunene mer eller mindre blir del av tjenesten til vertskommunen. Mulighetene for å påvirke samarbeidet avhengig av hva man blir enig om i avtalen. I samarbeidene som det er sett på i evalueringen gjennomført av Telemarksforskning, er det etablert fagråd eller -utvalg som fungerer som et rådgivende organ for samarbeidet, og som kan uttale seg om faglige spørsmål og økonomi. Et fagråd vil imidlertid ikke kunne tillegges myndighet på samme måte som et styre i henhold til Kommunelovens § 27.

Behovet for kommunal styring og kontroll ser dessuten ut til å variere fra samarbeid til samarbeid. Dersom kommunene er forskjellige med tanke på hvilke utfordringer barneverntjenesten står overfor, og oppfatningene om hva man ønsker å oppnå med samarbeid varierer, vil kommunene ha større behov for å kunne påvirke samarbeidet. Det er viktig å diskutere og avklare slike spørsmål før et samarbeid etableres. Dersom man ikke har klart for seg hvorfor man samarbeider og hva man vil oppnå, kan det lett bli misnøye og problemer. I alle samarbeidene er barnevernleder for den interkommunale barneverntjenesten delegert myndighet til å fatte vedtak i henhold til barnevernloven. Uklare ansvarsforhold er et hinder for en effektiv og fleksibel barneverntjeneste. Det kan lett skape uklarhet og usikkerhet i forhold til ansvarsforhold, prioriteringer, samarbeidsrutiner og administrasjon. Det blir sett på som viktig at man har én leder med myndighet og klart mandat i forhold til ledelse av tjenesten.

6. I HVILKEN GRAD FORVENTES EN FELLES BARNEVERNSTJENESTE Å GI EN TILFREDSSTILLENDEN POLITISK STYRING?

Forutsatt at kommunene har gode avtaler med klarhet i ansvarsforhold, delegasjonsrutiner og økonomiske fordelingsnøkler er det all grunn til å forvente god politisk styring.

På samme måte som for administrativ styring er graden av politisk styring avhengig av organisasjonsform og hvilke avtaler kommunene blir enige om i forbindelse med samarbeidet. I samarbeidsavtalen om felles barneverntjeneste i Midt-Telemark har kommunen blitt enige om at *«saker av prinsipiell betydning skal forelegges politisk behandling i den kommunen hvor saken er hjemmehørende. Jfr. den enkelte kommunes delegasjonsreglement.»* Felles barneverntjeneste utarbeider årsrapporter med vedtaksstatistikk i tråd med rapporteringsrutiner. I forkant av en eventuell avtaleinngåelse er det viktig at politikerne diskuterer samarbeidet og gir signaler til arbeidet og drøfter hvilke prinsipper som skal ligge til grunn. Medvirkning og innflytelse er viktig for å skape eierskap og legitimitet til prosessen.

7. ER DET MULIG Å OVERFØRE TILSTREKKELIG MED MYNDIGHET TIL «OVERKOMMUNALT NIVÅ» SLIK AT TJENESTEN VIL VÆRE OPERATIV OG HANDLINGSDYKTIG?

Forutsatt at kommunene har gode avtaler med klarhet i ansvarsforhold, delegasjonsrutiner og økonomiske fordelingsnøkler er det all grunn til å forvente at tjenesten vil være operativ og handlingsdyktig.

Uklare ansvarsforhold er et hinder for en effektiv og fleksibel barneverntjeneste, og et av de sentrale suksesskriteriene for et velfungerende barnevern nevnes bl.a. ledelse og organisering i ulike evalueringer. Som tidligere nevnt er det viktig å diskutere og avklare spørsmål om rutiner, ansvarsforhold og fordelingsnøkler før eventuelt et samarbeid etableres. Det kan lett skape uklarhet og uryddighet i forhold til ansvarsforhold, prioriteringer, samarbeidsrutiner og administrasjon. Det blir sett på som viktig at man har én leder med myndighet og klart mandat i forhold til ledelse av tjenesten. I alle samarbeidene i evalueringsrapporten fra Telemarksforskning er barnevernleder for den interkommunale barneverntjenesten delegert myndighet til å fatte vedtak i henhold til barnevernloven. Rapporten påpeker også at framtidig leder av det interkommunale barnevernet bør delta i planlegging og tilrettelegging av samarbeidet forut for oppstart fordi det er viktig at ansattes ønsker og behov blir kartlagt og fulgt opp i dette arbeidet. Medvirkning og innflytelse er viktig for å skape eierskap og legitimitet til prosessen.

8. VIL KOSTNADS- OG EFFEKTBILDET VÆRE FORUTSIGBART OG OVERSIKTLIG OVER TID?

Kostnads- og effektbildet vil være forutsigbart og oversiktlig over tid forutsatt at kommunene har gode avtaler med klarhet i ansvarsforhold, delegasjonsrutiner og økonomiske fordelingsnøkler.

Måten samarbeidet er organisert på og hvordan avtalen er formulert vil avgjøre om kostnadsbildet er forutsigbart og oversiktlig over tid. Forutsatt at kommunene har gode avtaler med klarhet i ansvarsforhold, delegasjonsrutiner og økonomiske fordelingsnøkler vil ikke et samarbeid gi redusert forutsigbarhet og oversiktlighet i forhold til i dag. Generelt sett er det viktig med realistiske budsjett kombinert med aktiv innsats for å nå dem. I en overgangsfase vil saksmengden sannsynligvis være uforutsigbar, og som nevnt i blant annet svaret til spørsmål 1 har flere samarbeid opplevd økte kostnader på kort sikt som følge av bedre tjenester, flere tilbud og flere tiltak. Samtidig er det verdt å nevne at den generelle kostnadsøkningen i barnevernet ikke viser noen tegn til å avta. Redusert sårbarhet med tanke på rekruttering og bemanning, samt større fagmiljø vil kunne føre til en mer forutsigbar forvaltning av tjenesten enn i dag.

9. ER DET KURANT Å FASTSETTE KONKRETE OG ETTERPRØVBARE MÅL?

Det vil være kurant å fastsette konkrete og etterprøvbare mål på lik linje med i dag.

Dette gjøres allerede i dag og prosjektgruppa mener ikke det vil være mindre kurant å fastsette konkrete og etterprøvbare mål i et samarbeid. Målene må være felles for begge kommunene og gjelde for tjenesten som helhet. Det må på forhånd avklares hva målet for samarbeidet er og begge kommunene må være enige i disse.

10. SIKRES KOMPETANSE VED OVERFØRING AV PERSONALE FRA DELTAKENDE KOMMUNER?

Det blir viktig å sikre kompetanse gjennom rekruttering og samarbeid på forhånd av et eventuelt samarbeid.

Hvis en tar utgangspunkt i at tjenesten er «oppe og går» med ansatte i alle stillinger, vil dette være et godt utgangspunkt med tanke på sikring av kompetanse. Hvis kommunene velger å arbeide videre for å etablere felles barnevernstjeneste blir det viktig å informere om dette i forbindelse med nyansettelser og rekruttere personale med bakgrunn i det felles kompetansebehovet. Åpenhet rundt utredning av samarbeid og kommunikasjon mellom kommunene i forbindelse med nyansettelser vil bidra til å sikre kompetanse ved overføring av personale.

11. ER DET SANNSYNLIG AT EN FELLES BARNEVERNSTJENESTE IKKE GIR NEGATIVE EFFEKTER FOR DEN ENKELTE KOMMUNES VIRKSOMHET?

En felles barnevernstjeneste vil kunne gi negative effekter som samarbeidet må ta hensyn til.

Det kan være en ulempe for kommunen som ikke blir vertskommune siden arbeidsplassene forsvinner og den fysiske avstanden til tjenesten blir større. En eventuell felles barnevernstjeneste vil sees i sammenheng med andre samarbeidsprosjekter i regionen, og være en del av en større helhet i forbindelse med fordeling av arbeidsplasser. Det kan gi negativ effekt for kommunale virksomheter som samarbeider med barnevernet som for eksempel skole, barnehage og helsestasjon på grunn av større fysisk avstand til hovedkontoret. Denne problemstillingen må samarbeidet ta hensyn til ved for eksempel å etablere møteplasser og samarbeidsforumer mellom virksomhetene. For vertskommunen blir det blant annet et større forpliktelse med tanke på drift, økt behov for lokaler, samt ansvar for å skape et godt arbeidsmiljø med en konstruktiv kultur.

12. HVOR BØR EN FELLES BARNEVERNSTJENESTE LOKALISERES?

Flertallet i prosjektgruppa mener en felles barnevernstjeneste bør lokaliseres på Dokka.

Valg av lokalisering må også sees i sammenheng med etablering av andre samarbeidsprosjekter i regionen, men prosjektgruppa mener likevel det er viktig å få fram vår vurdering av dette spørsmålet. Slik prosjektgruppa ser det er kommunesentrene Hov og Dokka de aktuelle alternativene for lokalisering fordi det er viktig med nærhet til andre tjenester og instanser. Det forutsettes at begge kommunene har like muligheter til å tilby egnede lokaler for en felles barnevernstjeneste. Prosjektgruppa er opptatt av det ikke må gå prestisje i valg av beliggenhet, men at man må tenke på barnevernstjenestens beste. Selv om vi er bedt om å vurdere spørsmålene ut i fra en tjeneste som er «oppe og går», er det vanskelig å vurdere lokaliseringsspørsmålet uten å ta hensyn til dagens situasjon i de ulike kommunene. Det er ikke fullstendig enighet i gruppa, men flertallet mener at en felles tjeneste bør lokaliseres på Dokka. Grunnen til dette er at Nordre Land kommune har en velfungerende og godt bemannet tjeneste å bygge på og at Dokka har en gunstig geografisk beliggenhet. Det er et godt etablert fagmiljø allerede og tjenesten fungerer godt i dag.

FAKTA OM BARNEVERNSTJENESTENE I DAG

SØNDRE LAND KOMMUNE

Barneverntjenesten i Søndre Land kommune har totalt 6 årsverk i tillegg til 0,3 årsverk merkantil ressurs underlagt stab.

Ansatte i saksbehandlerstillinger:

- 1 årsverk
- 0,8 årsverk
- 1 årsverk i svangerskapspermisjon

Pr 21.03.13 er det innleid saksbehandlerbistand fra privat aktør i totalt 1,6 årsverk; fordelt på 4 saksbehandlere. Barneverntjenesten er i en rekrutteringsprosess; og det er utlyst ledig stilling 1 årsverk som fagansvarlig barneverntjenesten, og 2 saksbehandlerstillinger. Tjenesten har en netto budsjetttramme for 2013 på 9 117 600 kr.

Barneverntjenesten er organisert i avdelingen Helse og familie og resultatområde Helse, omsorg og velferd. De andre enhetene til Helse og familie er helsestasjonen (helsesøstertjenesten, jordmor og hjemmeveileder), legetjenesten, og ergoterapi/fysioterapi/frisklivsveileder. Barneverntjenestens fagansvarlige medarbeider har vedtak -, og beslutningsmyndighet. Leder for Helse og familie har det overordnede ansvaret i tillegg til personal- og økonomiansvar.

NORDRE LAND KOMMUNE

Barnevernstjenesten i Nordre Land har 7 stillinger. 1 leder, 5 saksbehandlere og 1 tiltaksarbeider. Tjenesten har et budsjett for 2013 på ca 11 millioner. Tjenesten er organisert i enheten Familie og helse sammen med PPT, helsestasjonen, psykisk helse, tilrettelagte tjenester for barn og unge og ergoterapi/fysioterapi. Barnevernsleder har alle rettigheter og plikter i forbindelse med økonomi-, fag- og personalansvar.

RAPPORTER/EVALUERINGER FRA INTERKOMMUNALE SAMARBEID OM BARNEVERN:

VEDLEGG 3

KOPI

Kommunestyret i Nordre Land kommune
Postboks 173
2882 DOKKA

Kontrollrapport 2012 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Nordre Land kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven § 2-8, som utfylles av "Instruks for skatteoppkrevere", fastsatt av Skattedirektoratet 8. januar 2009.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 11. januar 2012.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Skatteoppkreverfunksjonens måloppnåelse

2.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Nordre Land kommune viser per 31. desember 2012 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 486 855 961 og utestående restanser² på kr 23 433 008 herav berostilte krav på kr 2 400 044. Skatteregnskapet er avgitt av kommunens skatteoppkrever 17. januar 2013.

2.2 Innkrøvsresultater

Vi har gjennomgått innkrøvsresultatene per 31. desember 2012 for Nordre Land kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK:	Innbetalt av sum krav (i %):	Resultatkrav (i %):	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år:	Innbetalt av sum krav (i %) regionen:
Restskatt personlige skattytere 2010:	13,9	92,4	91,5	86,1	93,4
Arbeidsgiveravgift 2011:	92,9	99,9	99,7	99,5	99,8
Forskuddsskatt personlige skattytere 2011:	34,5	98,9	99,0	97,2	99,1
Forskuddstrekk 2011:	204,5	100,0	100,0	99,9	99,9
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2011:	22,1	100,0	-	100,0	99,9
Restskatt upersonlige skattytere 2010:	5,8	100,0	99,1	98,2	99,0

2.3 Arbeidsgiverkontroll

Resultater for kommunen per 31. desember 2012 viser følgende³:

Antall arbeidsgivere:	Minste-krav 5 %:	Antall utførte kontroller 2012:	Utført kontroll 2012 (i %):	Utført kontroll 2011 (i %):	Utført kontroll 2010 (i %):	Utført kontroll 2012 region (i %):
294	5,0	13	4,4	5,1	7,0	4,6

2.4 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkrevers resultatrapportering:

Antall årsverk 2012	Antall årsverk 2011	Antall årsverk 2010
2,5	2,5	2,6

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

³ Fra 2011 er rapporteringsordningen endret fra rapportering pr. kommune til interkommunal kontrollordning/kontroll samarbeid, der det er aktuelt.

3. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2012 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap og innkreving. Siste stedlige kontroll ble avholdt 7. november 2012.

Skattekontoret har i 2012 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene skatteregnskap og arbeidsgiverkontroll.

Skatteoppkreverkontoret har gitt tilbakemelding på anbefalinger som er gitt.

4. Resultat av utført kontroll

- *Intern kontroll*

Basert på de kontrollene som vi har gjennomført, har skattekontoret ikke avdekket vesentlige svakheter i skatteoppkreverens overordnede intern kontroll.

- *Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap*

Basert på de kontrollene som vi har gjennomført, finner skattekontoret at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- *Skatte- og avgiftsinnkrevingen*

Basert på de kontrollene som vi har gjennomført, finner skattekontoret at utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

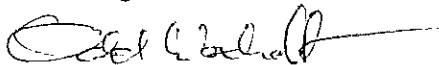
- *Arbeidsgiverkontroll*

Basert på de kontrollene som vi har gjennomført, finner skattekontoret at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk, men utføres ikke i tilstrekkelig omfang da det er utført 4,4 % kontroller mot et krav på 5 %.

5. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger i 2012 gitt anbefalinger som er meddelt skatteoppkreveren i brev av 23. november 2012.

Vennlig hilsen

Odd Woxholt
avdelingsdirektør
Skatt øst

Christine Kiste

Kopi til:

- Kontrollutvalget i Nordre Land kommune
- Skatteoppkreveren for Nordre Land kommune
- Riksrevisjonen

Skattekontoret
Nordre Land kommune
Postboks 100
2001 Nordre Land

■ GRANSKET I OPPLAND

Påpeker mange feil

GJØVIK
«Urovekkende» konkluderer Helsetilsynet etter en landsomfattende kontroll av sosiale tjenester. Det ble påpekt avvik ved alle Nav-avdelinger som ble gransket i Oppland.

Morten Høifomt

Fem tilsyn ble foretatt i vårt fylke, hvorav tre i Vestoppland: Valdres, Nordre Land, og Gran/Lunner.

Fokuset var på sosiale tjenester i Nav, og kommunens behandling av søknader om økonomisk stønad til personer med forsorgeransvar for barn.

På landsbasis ble det funnet lovbrudd i 59 av 67 kommuner.

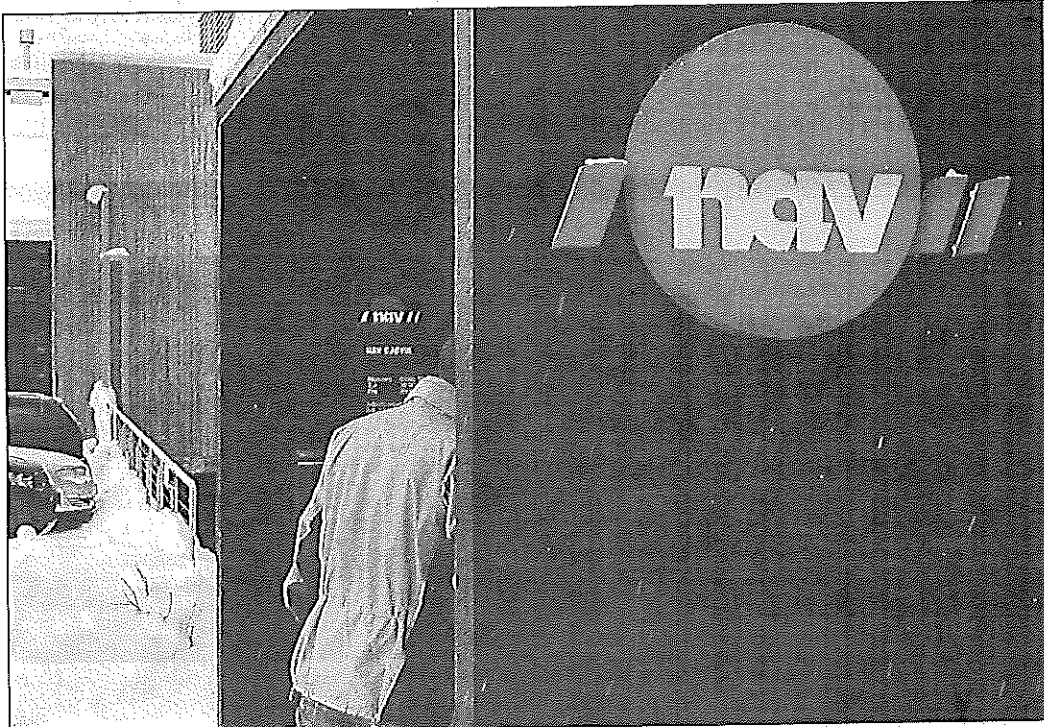
«Statens helsetilsyn er derfor ikke trygg for at barns livssituasjon og behov blir godt nok ivaretatt i kommunenes behandling av søknader om økonomisk stønad», skriver Fylkesmannen i Oppland i en nyhetsartikkel på sine nettsider.

Oppfyller ikke kravene

I rapporten om Nav Valdres påpekes blant annet følgende:

■ Det er varierende lovforståelse og praktisering av lov om sosiale tjenester.

■ Det er ikke dokumentert at barns behov er kartlagt når søknader behandles.

SKUFFENDE: Helsetilsynet har nå lagt fram sin rapport etter fjorårets granskning av Nav, og etaten får dårlig karakter. Illustrasjonsfoto

■ Begrunnelsene i vedtakene fyller ikke kravene i forvaltningsloven. Eksempel: «Avslag begrunnes med at søker har egne midler».

■ Det er ikke gjennomført adekvate opplærings tiltak i

staben etter at lov om sosiale tjenester i Nav trådte i kraft.

■ Man følger ikke skriftlige prosedyrer for hvordan søknader om økonomisk stønad skal behandles.

■ System for rapportering av avvik blir ikke fulgt opp.

Mangler oversikt

Samme problemer ble funnet i Nordre Land, og situasjonen der beskrives som enda verre: Nav Nordre Land mangler skriftlige prosedyrer for hvordan søknadene skal behandles. De mangler også et system for rapportering av avvik, og i motsetning til Valdres har de ikke foretatt risikovurderinger for å identifisere feil som kan oppstå.

Også kommentarene om Nav Gran/Lunner handler om det samme. I tillegg påpeker Helsetilsynet at enkelte søknader der avslås med bakgrunn i manglende dokumentasjon, at ledelsen mangler oversikt over om alle ansatte har tilstrekke-

lig kunnskap, og at det ikke blir systematisk sjekket at sakene behandles i tråd med lov og forskrift.

Tid for refleksjon

«Alvorlig svikt i kartleggingen, mangelfulle individuelle vurderinger og utstrakt bruk av standardiserte normer for utmåling av stønaden innebærer samlet sett en betydelig risiko for at hjelpen til søkere med forsorgeransvar for barn blir utilstrekkelig», oppsummerer Statens helsetilsyn.

Tilsynet oppfordrer nå alle landets kommuner om å bruke rapportene til refleksjon over egen praksis.

Den landsomfattende undersøkelsen ble utført i fjor.

BLINK HUS

NORDBOLIG er et selskap i BEIAS gruppen. Gruppen jobber innen boligprodusjon og eiendomsutvikling, s.e.g. boligproduksjon og eiendomsutvikling for boliger. Vi har hovedkontor på Håmer, med salgskontorer på Ekerum, Lillehammer og Gjøvik. Gruppen har 40 ansatte, som eier og utvikler et stort utvalg på 500 boliger og er en av Norges største boligprodusenter. Kontakt oss på 140 00 00 00.

Pris fra 1.070.000,-

FØRSTEHJEMSBOLIG BYGG DIN BOLIG TRINN FOR TRINN

Vår nye serie prisgunstige boliger med alle funksjoner på hovedplanet, tilrettelagt for husbankfinansiering. Vi gjør din boligdrøm virkelig ved å bygge trinn for trinn, tilpasset ditt tempo og økonomi.

Les mer om boligene og se priser på www.nordbolig.no

NORDBOLIG
vi bygger bare nye boliger

Faarlund tildelt svensk prestisjepris

LENA: Professor Jan-Terje Faarlund fra Østre Tolen er tildelt den prestisjetunge Gad Rausing-prisen, skriver Forskning.no. Han er professor i nordisk språkvitenskap ved UiO, og han er den andre norske forskeren som får denne æren siden prisen ble opprettet.

Ifølge nettstedet får Faarlund-prisen for innsatsen han har gjort for deskriptiv og teoretisk lingvistikk og hans evne til å formidle forskningen til et bredt publikum.

Prisen er på en million svenske kroner, og den blir delt ut hvert år.

FAR PRIS: Jan-Terje Faarlund er professor i nordisk språkvitenskap ved Universitetet i Oslo. Foto: Pressebilde, UiO

Spør om rettigheter etter slag

OSLO
Storingsrepresentant Olemic Thommessen etterlyser rettighetene til undervisning for hjerneslagpasienter ved sykehuset i Lillehammer.

Terje Nilsen

I et skriftlig spørsmål til helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre (Ap) viser Høyre-politikeren til at Oppland fylkeskommune har sagt opp avtalen om

logopedi og spesialundervisning til slagrammede med afasi og andre språkvansker.

Endringen trådte i kraft fra 1. februar, og fra da av vil sykehuset ikke lenger ha logopedkompetanse i sin slag-enhet. Ifølge Thommessen viser Oppland fylkeskommune til opplæringsloven der det går fram at dersom den voksne skal ha rett til spesialundervisning etter nevnte paragraf, skal hensikten være opplæring, ikke behandling.

– Hvert år rammes cirka 15.000 personer av hjerneslag i Norge. Mange hjerneslagpasienter opplever språkvansker, afasi, etter hjerneskadene. Svært mange av disse pasientene har et særlig behov for opplæring og repetisjon av tidligere innlærte ferdigheter, påpeker Thommessen.

Han vil vite om Støre vil sikre rettighetene til denne pasientgruppen slik at de fortsatt kan få rask behandling av logopeder.

SPØR STØRE: Storingsrepresentant Olemic Thommessen (H) har tatt opp rettighetene til pasienter med hjerneslag i Oppland med helseministeren. Foto: Terje Nilsen

■ BEKYMRET OVER OVERBELEGG

– Altfor lite har skjedd

DOKKA

Nordre Land Senterparti mener den politiske ledelsen i kommunen ikke tar overbeleggsproblematikken på Landmo og Korsvold på alvor.

Frode Hermanrud

I et brev til varaordfører, og daværende fungerende ordfører i Nordre Land, Svein Rønningsveen (Ap), rettet Ola Tore Dokken i februar en rekke spørsmål om bemannings- og overbeleggsituasjonen på Korsvold omsorgssenter i Aust-Torpa og Landmo sykehjem på Dokka.

Store utfordringer

I brevet ønsket Dokken blant annet en orientering om hvordan dagens situasjon er med tanke på overbelegg, og hvilke planer som foreligger for å avhjelpe situasjonen. Han vil også ha svar på om den pressede situasjonen har ført til større sykefråver blant de ansatte og flere avvaksrapporter på medisinerings.

I sitt svar til Ola Tore Dokken pekte Svein Rønningsveen på at samhandlingsreformens første år (2012) ga kommunen og enheten Omsorg og rehabilitering store utfordringer. Han skriver videre at kommunen fra starten merket sykehusenes nye utskrivingspolitikk der «ferdig behandlede» ikke nødvendigvis betyr at pasientene er oppgående og friske nok til å bli sendt hjem. Den nye praksisen medførte raskt at det ble overbelegg på Landmo og Korsvold med cirka 6-8 pasienter.

Økt arbeidsmengde

På Dokkens konkrete spørsmål svarte Svein Rønningsveen at enheten Omsorg og rehabilitering pr. februar hadde et overbelegg på åtte pasienter. En tiltak som skal settes i sving nevner Rønningsveen etablering av dobbeltrom på Landmo på hele eller deler av avdelingen, istandsetting av 3-4 ledige rom på

UTÅLMODIGE: Senterparti-politikerne Ola Tore Dokken (l.h.) og Per Ole Lunde synes fortsatt den politiske ledelsen i Nordre Land ikke får noe særlig forgang i overbeleggsproblematikken på Landmo og Korsvold. Foto: Frode Hermanrud

Korsvold når dagsenteret flytter fra Torpa til Dokka i mars, og å sikre fristilt kapasitet på Landmo når heldognbaserte omsorgsboliger står innflyttingsklare på Øygardsjordet.

Han mener man ikke direkte kan kople sykefraværet opp mot situasjonen Ola Tore Dokken kritiserer, men at sykefraværet delvis kan forklares med økt arbeidsmengde. Det har imidlertid ikke medført økt avvaksrapportering på medisinerings.

– Vage formuleringer

Ola Tore Dokken og partifelle Per Ole Lunde er imidlertid ikke fornøyde med svarene fra Svein Rønningsveen.

– Vi fikk svar, og det er greit nok. Men formuleringene er vage. Det er gått ett år og lite har skjedd. Det er kun korttids-plasser på Dokka og overbelegg er det fortsatt. Det går ut over

pasienter og pårørende i en sårbar situasjon at den politiske ledelsen ikke har tatt situasjonen på alvor, sier Dokken og Lunde.

De mener strikken nå er toyd så langt at den snart ryker.

– Det skyldes på samhandlingsreformen, men man kan

ikke legge denne gruppa på vent. Vi forventer at ting blir tatt tak i, sier Dokken og Lunde og lover å følge nøye med i utviklingen.

– Tar overbelegget på alvor

DOKKA
Svein Rønningsveen (Ap) mener alle brukere med vedtak om plass ved Landmo og Korsvold har fått gode tjenester i tilfredsstillende lokaler.

Rønningsveen mener overbelegget på Landmo og Korsvold blir tatt på alvor. – Det er tatt tak både politisk og administrativt, sier han.

– Det er jo slik at det økte behovet for plasser nok er viktig, men antallet på overbelegg vil sannsynligvis variere både

gjennom året og mellom år, mener han og forteller at antall plasser for korttidsopphold på rehabiliteringsavdelingene på Landmo økes med 3-4 gjennom innføring av dobbeltrom.

Det er tatt i bruk lokaler på Korsvold, som ikke opprinnelig var pasientrom, men som fungerer godt til dette formålet.

– Overbelegget har derfor ikke primært vært en utfordring for rom og lokaler, men for bemanningen. Det er tatt inn ekstra bemanning for å avlaste situasjonen, men økningen står ikke helt i stil med økningen av

antall beboere, sier Rønningsveen og legger til at politikere vil få dette til behandling i formannskapet 17. april.

– Det er videre igangsatt utredning av økt kapasitet ved Korsvold. Dagavdelingen flyttet nå midt i mars, og det vil bli fremmet en sak til politisk behandling i løpet av våren. Å ha overbelegg innebærer ikke korridorpasienter, og alle brukere med vedtak om plass ved Landmo og Korsvold har fått gode tjenester i tilfredsstillende lokaler, mener Rønningsveen.

Gro Harlem Brundtland, tidl. statsminister, Ap:
Når unge mennesker spiller meg om råd, så sier jeg alltid «vær deg selv». De som klarer å være seg selv, de oppnår folks tillit.

Anno Tingelstad Wøien, stortingsrepresentant (Sp)

Er det symbolsk at justisministeren har valgt å ha fangedrakt under blazeren i spørretimen i dag?

Gledelig kontrollfall

NVEs miljøtilsyn har i april gjennomført uannmeldte tilsyn hos 15 settefiskanlegg langs kysten fra Trøndelag til Rogaland. Konklusjonen fra tilsynsrunderen var gledelig. - Alle anlegg holdt seg innenfor konsesjonskravene når det gjaldt laveste regulerte vannstand. To anlegg travekravet til minste vannføring. Disse vil bli fulgt opp nærmere, sier Ingunn Å. Bendiksen, direktør for tilsyn og beredskap i NVE. (NTB/ANB)

SE

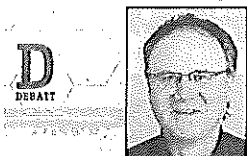
:: digitalt varehus

Dagens avisannonser på www.aa.no

Forretningsannonser over modul 11 og 150 mm legges ut på digitalt varehus. Søkbare 1 uke.

SPESIALUNDERVISNING

Tilfeldig opplæring eller godt tilrettelagt hjelp?

Trond Johnsen
 Utdanningsdirektør
 Fylkesmannen i Oppland

1769 elever i Oppland har spesialundervisning skoleåret 2012/2013. Fylkesmannen i Oppland har ført tilsyn på spesialundervisning, og funnene er meget bekymringsfulle.

Fylkesmannen har funnet ut at det i for stor grad er tilfeldigheter som er styrende for det spesialundervisningstilbudet elever mottar. Dette rammer en utsett elevgruppe i skolen, og Fylkesmannen i Oppland ser alvorlig på at disse elevene ikke får sine rettigheter oppfylt.

Det er gjennomført tilsyn med spesialundervisning i flere kommuner i Oppland. Tilsvarende tilsyn er gjennomført i Hordaland og Sør-Trøndelag. Funnene i disse tilsynene er meget interessante og tyder på at tilfeldigheter styrer spesialundervisningstilbudet til elevene. Fylkesmannen ønsker økt oppmerksomhet om spesialundervisningen, hvilket tilbud elever med rett til spesialundervisning faktisk får, samt hvilket ansvar opplæringsstiltaket, Avvik kan enten gjøres i form av andre opplæringsmål enn de ordinære læreplanmålene eller ved metodisk eller organisatorisk tilrettelegging for å nå de ordinære læreplanmålene. De ordinære opplæringsmålene er uttrykt i læreplanen.

Tilsynslutt tyder på at det systemet som spesialundervisning er en del av ikke fungerer slik det er tenkt. Blant annet er ikke spesialundervisningsordningen tilstrekkelig kjent på alle skoler, og det er ikke utarbeidet forsvarlige systemer for saksbehandling i alle kommuner. Det kan derfor variere fra sak til sak, fra skole til skole og mellom kommuner om systemet for spesialundervisning blir fulgt slik det er ment i loven. Skoleledere, lærere, foreldre og kommunenes pedagogisk psykologiske tjeneste (PPT) har altså ikke tilstrekkelig kunnskap om saksgang og dokumentenes juridiske betydning. Fylkesmannen ser derfor at ikke alle dokumenter som regulerer

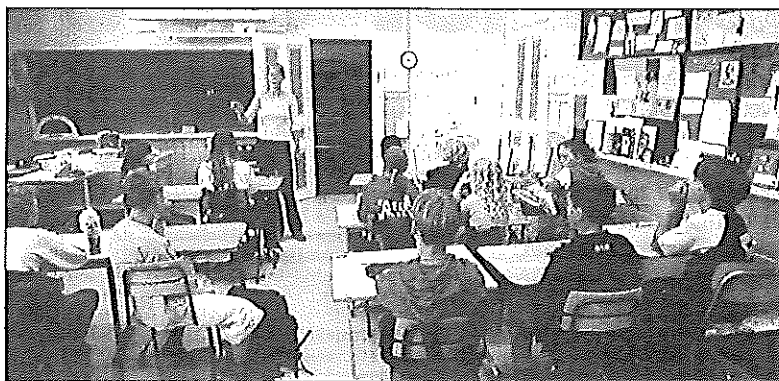
spesialundervisningen tilfredsstillers lovens krav til innhold og presisjon. Manglende kjennskap til de formelle dokumentene og til saksgangen for spesialundervisning ved skolen, får konsekvenser for det tilbudet som gis. En konsekvens er at det er tilfeldig hvilket tilbud elevene får. Tilfeldig behovet ikke betyr at det er dårlig. Vi ser at mange lærere legger ned mye arbeid i å lykkes med disse elevene. Det skal imidlertid ikke bare være opp til den enkelte lærer. Tilbudet skal være sikret gjennom grundige prosedyrer.

Spesialundervisning er en individuell rettighet for elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen (Opplæringsloven § 5-1). Foreldre kan ved bekymring hos skolen (eller PPT direkte) om at det blir foretatt en utredning og vurdering av om deres barn har behov for spesialundervisning. Lærere som vurderer at en elev trenger spesialundervisning, må melde fra om dette til rektor. PP-tjenesten skal ta stilling til hvorvidt en elev har behov for spesialundervisning, og gjøre en vurdering av hvilket tilbud som gir eleven et forsvarlig opplæringsstilbud. PP-tjenestens sakkyndige vurdering skal foreligge før det fattes vedtak om spesialundervisning.

Enkeltvedtak etter opplæringsloven § 5-1 innebærer avvik fra det ordinære opplæringsstiltaket. Avvik kan enten gjøres i form av andre opplæringsmål enn de ordinære læreplanmålene eller ved metodisk eller organisatorisk tilrettelegging for å nå de ordinære læreplanmålene. De ordinære opplæringsmålene er uttrykt i læreplanen.

På nesten alle skoler finnes det elever som ikke har tilstrekkelig utbytte av det ordinære tilbudet. Det er i de fleste skoler rektor som avgjør om en elev har rett til spesialundervisning, og fatter vedtak om dette på bakgrunn av forsvarlig saksutredning. Mange skoler kartlegger elevenes kompetanse og ferdigheter, og det er resultater av disse som legges til grunn for en eventuell henvisning til kommunens PP-tjeneste.

I praksis er det derimot ikke alltid slik at det er PP-tjeneste

tens sakkyndige vurdering og skolens vedtak om spesialundervisning som danner grunnlaget for det tilbudet elever med spesialundervisning mottar. Fylkesmannens tilsyn avdekker at elevens tilbud ikke gjerne kan være styrt av skolens generelle tilrettelegging og organisering, lærerens egne oppfatninger, vurderinger og kjennskap til eleven, hensynet til resten av klassen eller personalsituasjonen. I langt de fleste tilfellene der det gis spesialundervisning har rektor fattet et vedtak som gir eleven rett til en opplæring i tråd med det PPT har anbefalt. Men det synes som om PPTs anbefaling og rektors vedtak ikke alltid er tilstrekkelig som styringsverktøy for elevens opplæringsstilbud. De formelle dokumentene er ikke alltid tilstrekkelig presise i sin angivelse av tilbudet, noe som gir skolen og lærerne et stort spillerom når det faktiske tilbudet skal utformes. I mange tilfeller tas foreldre med på råd, og hensiktene kan være de aller beste. Likevel blir Fylkesmannens konklusjon at det langt på vei er tilfeldigheter som avgjør elevens faktiske tilbud. Det er for dårlig sammenheng mellom det som er vedtatt og det som faktisk gjennomføres.

Det er skoleleders ansvar å sørge for forsvarlig spesialundervisning. Et ansvar som blant annet innebærer avklarte roller og tilstrekkelig kjennskap til lovens krav til sakkyndig vurdering, vedtak og individuell opplæ-

ringsplan (IOP) hos alle som er involvert. Dette innebærer blant annet at kommunen må ha etablerte rutiner for kartlegging, henvisning og forsvarlig saksbehandling, som ender opp med at det fattes klare og presise vedtak om hva som vil gi eleven et forsvarlig opplæringsstilbud. For eleven er det det faktiske tilbudet som er avgjørende, og dette tilbudet skal klart framgå av det vedtaket som fattes. Vedtaket skal legges til grunn når elevens IOP utarbeides som det daglige måldokumentet for opplæringsstilbudet. De aller fleste elever med spesialundervisning har vedtak og IOP i enkelte fag eller i deler av noen fag (ofte norsk, engelsk og matematikk). For disse elevene skal IOP sammen med klassens ordinære planer for fagene til sammen gi en beskrivelse av elevens opplæringsstilbud.

PP-tjenesten skal i sin vurdering av elevens behov for spesialundervisning ta stilling til om de ordinære læreplanmålene er realistiske opplæringsmål for denne eleven. Det er også viktig å understreke at for noen elever er det realistisk å jobbe mot lav grad av måloppnåelse i noen fag eller deler av fag - og at det ikke kan regnes som spesialundervisning. Et avgjørende spørsmål som må stilles av skole og PPT er om tilpasninger av det ordinære tilbudet kan gi eleven et forsvarlig utbytte av opplæringen. Kan det i noen tilfeller være skolens organisering av det ordinære opplæringsstilbudet som ikke er godt nok når elever sliter og ikke

har tilstrekkelig læringsutbytte av det tilbudet han eller hun får?

Dette spørsmålet må den enkelte skole, skoleleder og PPT våge å stille. I samarbeid mellom rektor, skoleleder og PPT må det etableres dialog der dette spørsmålet kan stilles og besvares på hver enkelt skole og i enkeltsaker. Målet for skoler og skoleledere må selvsagt være å tilby så god ordinær opplæring som mulig. Dette kommer alle elever til gode.

Fylkesmannen understreker at det er kompetansemålene uttrykt i læreplanene som må utgjøre vurderingsgrunnlaget når elevens læringsutbytte og behov for spesialundervisning skal vurderes. Manglende måloppnåelse hos enkelte elever eller grupper av elever må sees i sammenheng med behov for metodiske eller organisatoriske endringer i opplæringen.

Fylkesmannen er også opptatt av hvordan PPT i større grad kan veilede lærere i klasserom og på skoler. Økt kvalitet og forståelse for regelverket på dette området er viktig. Gjennom samarbeid og felles drøfting må opplæringssektoren utvikle kvaliteten både på den ordinære opplæringen og spesialundervisningstilbudet.

Hva som er styrende for opplæringsstilbudet skal ikke være tilfeldig for noen av elevene, uansett om en elev får spesialundervisning eller ikke. Klare mål, undervisningsvurdering og tilpasset opplæring er avgjørende for alle elever i skolen.

■ TOPRO I PLUSS I 2012

Vurderer oppdeling

SKILLER LAG: Attføring og kommersiell industri kan komme til å skille lag i Topro. –Vi må se på strukturene i selskapet, sier administrerende direktør Rune Midtun. Arkivbilde

HOV/GJØVIK
Attføringsbedriften Topro as leverte overskudd i 2012 etter to magre år. Nå vurderes en oppsplitting mellom attføring og kommersiell produksjon.

Semund Moshagen

– Vi er i ferd med å snu utviklingen, men har mer enn nok å ta fatt i, sa administrerende direktør Rune Midtun i en orientering til regionrådet i Gjøvikregionen fredag.

Topro er i første rekke en attføringsbedrift eid av kommunene i Gjøvikregionen. Opp gjennom årene har virksomheten skapt kommersielt interessante produkter. Ikke minst har rulatorproduksjon gitt mange gullkantede år for bedriften med virksomhet i Gjøvik og Hov.

Lever på attføring

Bitter at bedriften tapte ambudet hos Nav hjelpemiddelsentral i 2009 til fordel for en konkurrent fra Kina, ble solide overskudd snudd til underskudd på 3,6 millioner kroner i 2010 og 4,4 millioner kroner i 2011.

– Dette var en utvikling vi var nødt til å snu. Regnskapet for 2012 viser et overskudd på 210.000 kroner. Det er attføring og virksomheten i Tyskland som bidrar til resultatet. I den

mekaniske, kommersielle produksjonen har vi de samme utfordringene som annen norsk konkurranseutsatt eksportindustri, sa Midtun i orienteringen.

For eierne i Topro-kommunene er det attføringsbiten som har størst betydning. Denne leverte gode resultater i 2012.

– Vi hadde 298 personer gjennom attføringssystemet vårt i fjor. 82 prosent av disse ble formidlet ut i ordinært arbeidsliv. Dette er det beste formidlingsresultatet blant alle landets attføringsvirksomheter. Så langt i år er vi opp på 86 prosent, sa Midtun.

Innkaller til eiermøte

Det skal være styremøte i Topro torsdag. I regionrådsmøtet ble det også snakket om å kalle inn til et eiermøte. Tema vil være hvordan Topro skal organisere sin virksomhet i framtida. Helt konkret er det snakk om å splitte opp virksomheten, og kanskje søke samarbeidspartnere eller andre eiere til den mekaniske produksjonen.

– Hvert forretningsområde bør klare seg selv, men slik det er nå brukes resultater fra andre deler av virksomheten til å fylle huller i mekanisk, sa Midtun.

Til nikkende erkjennelse fra medlemmene i regionrådet sa han at «attføringsdelen må få utvikle seg optimalt uavhengig av hva som skjer med den kommersielle virksomheten».

– Det må investeres for å gjøre produksjonen mer effektiv. Jeg vet ikke om kommunene er rette sted å be om finansiering av nytt utstyr til kommersiell industri, sa han.

Tverrpolitisk dytt på Mylla

MYLLA
 Formannskapet politikerne i Lunner reiser gjerne rundt på befarings rundt om i kommunen for å få bedre bakgrunn for egne meninger.

Terje Nilsen

Men av og til kan ting gå galt. Det skjedde i alle fall i går da lokalpolitikkerne hadde vært på befarings ved en hytte på Mylla.

På vei sorover og med rådmann Tore Molstad Andresen bak rattet i minibussen, ble det plutselig bestemt at de skulle se på den nye parkeringsplassen ved Myllavannet.

Men våren er bare så vidt kommet til de idylliske skogsområdene i Nordmarka, og dermed satt minibussen bom fast i den råtne isen. Bakhjulene grov seg stadig lenger ned. Men Lunner-

DYTTET: I god, tverrpolitisk ånd ble minibussen frigjort fra hullet av Anders Larmerud, Harald Tyrdal, Ulf O. Flogneby og Halvor Bratlie. Foto: Terje Nilsen

politikere var ikke tapt bak en vogn, eller minibuss.

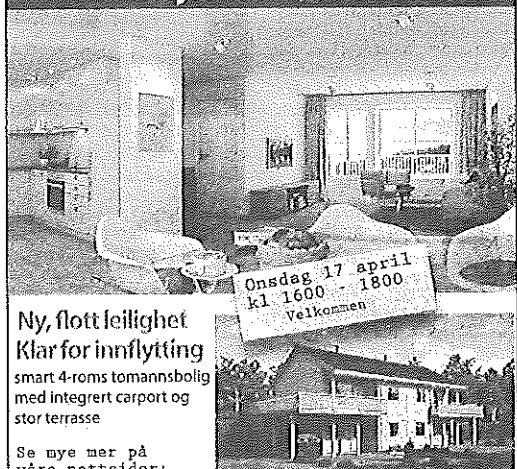
– Vi må dytte, var den klare ordren fra ordfører Harald Tyrdal, og med tverrpolitisk samarbeid fikk den mannlige delen av formannskapet løs bussen i løpet

av noen sekunder fra det som på hadelandsk kalles «gædd».

Det skal tilføyes at rådmannen holdt seg til den brede vei på resten av turen mot Harestua. Alle forslag om «å kikke på» noe utenfor veien ble kontant avvist.

VISNING!

Flott utsikt over Mjøsa
 Fredsvoldjordet 14, Totenvika

Ny, flott leilighet
 Klar for innflytting
 smart 4-roms tomannsbolig
 med integrert carport og stor terrasse

Se mye mer på våre nettsider:
nordbohus.no/gjovik

Kontaktinfo
 For mer informasjon og prospekt ta kontakt med Anders Proven Tlf: 61 13 92 55 / 974 68 599.
 Epost: anders.proven@nordbohus.no

Bygd for å vare

NORDBOHUS GJØVIK AS · Østre Totenveg 109 B · Tlf. 61 13 92 50
www.nordbohus.no/gjovik

Byggesaksleder Asbjørn Montelius på tilhørerbenken i kommunestyret 2. mai, etter at han hadde saksøkt toppledere i kommunen for ærekrenkninger.

FOTO: JOAKIM S. ENGET

Blir gransket for mulig korrupsjon

Kontrollutvalget **AVVISTE** i 2010 å undersøke de påstandene mot Haldens byggesaksleder som nå skal granskes.

Formannskapet i Halden bevilget mandag 500.000 kroner til granskning av påstander om mulig korrupsjon mot byggesaksleder Asbjørn Montelius. Advokatfirmaet Hjørt DA har fått oppdraget, og arbeidet skal ledes av Alexandra Bech Gjørvi, kjent som leder av 22. juli-kommisjonen.

– Vi arbeider for å bli ferdig så fort som mulig. Vi skal kartlegge faktiske og juridiske omstendigheter knyttet til enkelte varsler med påstander om misligheter, sier Gjørvi til Kommunal Rapport.

Montelius' advokat Helge Skarås har tidligere avvist «korrupsjonsanklagene». Han ønsker ikke å kommentere granskningen.

Saksøkt for ærekrenkninger
Som omtalt i Kommunal Rapport.no i forrige uke, har Montelius saksøkt rådmann Gudrun H. Grindaker, tidligere konstituert rådmann Eivind Hansen og kommuneadvokat Veronica Aam. Han krever kjent «makteløse og døde» det han oppfatter som ærekrenkende anklager om korrupsjon, framsatt i drøftingsmøte i forbindelse med at kommunen startet oppsigelsessak mot ham. Prosessen er siden stanset.

Kommunen aviser påstanden om ærekrenkninger, og hevder de har plikt til å undersøke varslin-

gen de har mottatt.

Saken som ble tatt opp i drøftingsmøtet, gjelder tomtesalg og etterfølgende byggesak. Samme sak er omtalt i to varslinger Østfold kontrollutvalgssekretariat mottok vinteren 2009/2010.

Kontrollutvalgets sekretær Anne-Karin Pettersen videreformidlet varslene i en e-post til kontrollutvalgets daværende leder, Ann-Kristin Grødhall, i januar 2010.

Det ene varselet var anonymt. Det andre var fra Fagforbundets seksjon SST, som organiserer ansatte i teknisk sektor. Pettersen påpekte i e-posten at begge varslere så ut til å gjelde samme sak. Hun foreslo at kontrollutvalget ba rådmannen om en redegjørelse om byggesaken, for den eventuelt ble tatt opp til behandling.

– Jeg oppfattet dette som seriøse varsler som burde bli tatt alvorlig, sier Pettersen.

Hun sier hun også muntlig tok dette opp med kontrollutvalgets leder.

Ikke arkivverdig

Varslene ble aldri lagt fram til behandling i kontrollutvalget. I stedet vedtok utvalget at «generelle anonyme henvendelser» verken skal behandles eller videreformidles til medlemmene.

Ifølge protokollen var davæ-

rende ordfører Per-Kristian Dahl (Ap) og daværende rådmann Per Egil Pedersen til stede da vedtaket ble gjort.

– Verken denne eller tidligere varslere fra oss til kontrollutvalget ble fulgt opp. Det finnes heller ikke spor av dem i protokollen, sier Arne Helgestad, daværende leder for Fagforbundet SST.

Daværende kontrollutvalgsleder Ann-Kristin Grødhall har sendt oss denne forklaringen på at varslene ikke ble tatt opp i utvalget:

«Slik jeg husker det, gjaldt det to tomter som allerede var innlemmet i byens reguleringsplaner og dermed godkjent av kommunestyret. Kontrollutvalget har nok saker å grei og valgte ikke å bruke krefter på en sak som det ikke kunne gjøres noe med.»

Foruten Grødhall (Rødt) besto kontrollutvalget i Halden i forrige periode av Erna Henriksen (Ap) og John-Erik Eriksen (Ap). Ap hadde også flertall i kommunestyret sammen med SV og KrF. Den borgerlige opposisjonen var ikke representert i utvalget.

Sa nei til granskning

Kontrollutvalgets daværende sekretær opplevde forholdene i Halden som «spesielle».

– I alle andre kommuner jeg har vært sekretær for, ville de

tatt opp slike varsler på en seriøs måte, sier Pettersen.

Utvalget avviste også brev fra Fagforbundet med kritikk av forholdene på byggesaksavdelingen, begrunnet med at det var «udokumenterte, injurerende påstander». Både Dahl, Pedersen og daværende kommunalsjef for teknisk og kultur var til stede da saken ble behandlet i lukket møte i desember 2009.

Tidligere samme år hadde Fagforbundets hovedtillitsvalg-

te Kirsti Rørmyr varslet Montelius' overordnede om det hun oppfattet som «ukultur» i byggesaksavdelingen. Verken dette eller senere krav til daværende rådmann Pedersen om en uavhengig granskning av byggesakslederen, ble fulgt opp, forteller hun.

Da Sivilombudsmannen sommeren 2010 anbefalte en uavhengig granskning av Halden kommune, støttet Fagforbundet dette «på det sterkeste». Men kommunestyrets flertall (Ap, SV og KrF) var avvissende.

Tidligere rådmann Per Egil Pedersen vil ikke kommentere saken. Eksordfører Per-Kristian Dahl, som nå er gruppeleder for Ap, har ikke besvart våre henvendelser.

«Politisk utrenskning»

Dahl hevdet tidligere i år at det skjer en «politisk styrt utrenskning» i administrasjonen etter ordre fra ordfører Thor Edquist (H). Bakgrunnen var prosessen mot Montelius og flere kommunalsjefers avgang. Også Montelius hevder at det foregår en «politisk kampanje» mot ham. Kommunens advokat Hanne Lyngstad Solberg i KS Advokatene avviser påstandene.

MONTELIUS-SAKEN

✦ Halden kommune iverksetter ekstern granskning av påstander mot byggesaksleder Asbjørn Montelius.

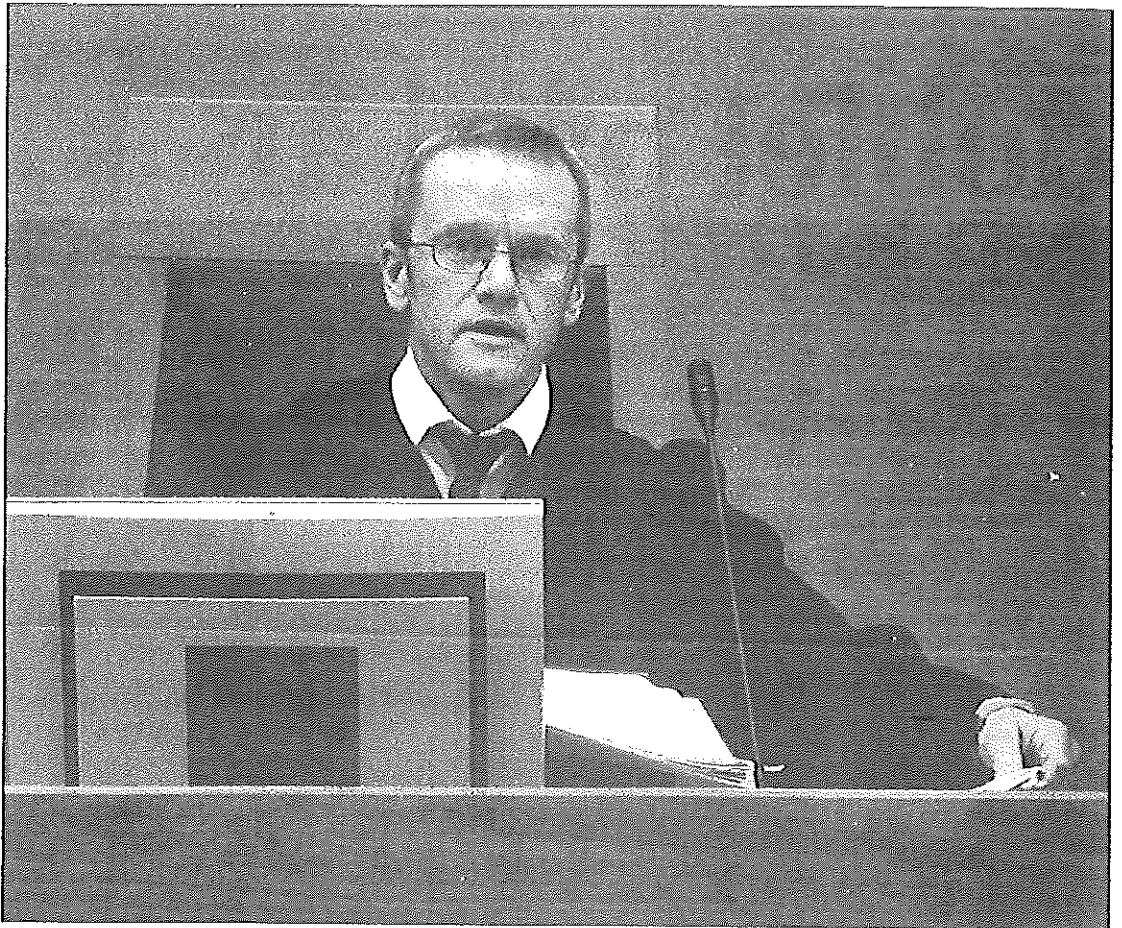
✦ En oppsigelsessak mot Montelius er «L» stanset.

✦ Montelius har tatt ut søksmål mot rådmann Gudrun H. Grindaker, tidligere konstituert rådmann Eivind Hansen og kommuneadvokat Veronica Aam for ærekrenkninger.

✦ Han har også varslet søksmål mot kommunen for «trakassering».

✦ Montelius' advokat forsøkte i forrige uke å hindre Kommunal Rapport i å publisere opplysninger fra stevningene. Dette ble avvist av Halden tingrett.

✦ Les mer på kommunal-rapport.no.

DOMMEREN: Tingrettsdommer Stig Olav Sletten mener det er formildende at siktede hadde økonomiske problemer. Arkivfoto

■ OMSORGSARBEIDER MÅ I FENGSEL

Utro tjener dømt

GJØVIK
En ansatt ved et bofelleskap i Nordre Land underslo 91.000 kroner fra én klient og svindlet til seg 53.000 kroner i en annen klients navn.

Morten Høitomt

Siktede innrømmet alt da forholdene ble avdekket, og fikk nylig tilståelsesdom i Gjøvik tingrett. Straffen ble satt til fengsel i 60 dager, hvorav 20 dager betinget.

«I herværende sak må det vektlegges i skjerpene retning at siktede har misbrukt de tilganger hun hadde gjennom sin stilling, og det tillitsforholdet hun hadde til de fornærmede. I tillegg til dette kommer at siktede ved en rekke tilfeller over et langt tidsrom har skaffet seg uberettiget vinning av en betydelig sum», heter det i dommen.

I formildende retning har retten lagt vekt på tilståelsen, samt at siktede begikk forbrytelsene i en for henne vanskelig økonomisk periode.

Tok opp lån

Gjennom omsorgsjobben for bofelleskapet hadde kvinnen tilgang til de fornærmedes bank-ID og passord til nettbank. På samme måte hadde hun tilgang til et kredittkort og pinkoden til dette.

Bedrageriet gjelder at hun tok opp et forbrukslån i den ene fornærmedes navn uten godkjenning. De 53.000 kronene ble overført til vedkommendes konto, som siktede altså rådet over.

Pengene skulle hun blant annet bruke til å dekke over underslag hun hadde begått mot den andre fornærmede i saken.

Underslagene skjedde ved at siktede handlet til seg selv med klientens kredittkort, samt over-

førte penger til seg selv fra hans bankkonto.

Lang saksbehandlingstid

Siktede belastet kredittkortet for til sammen 66.000 kroner i perioden september 2010 til november 2011. Etter hvert som regningene for kortbruken kom, betalte hun dem fra fornærmedes konto.

Hun overførte i tillegg 25.000 kroner til sin egen konto, slik at underslaget totalt ble på 91.000 kroner.

«Ved slike forbrytelser som her er begått, foreligger sterke allmennpreventive hensyn», slår tingrettsdommer Stig Olav Sletten fast.

Fengselsstraffen er likevel mildere enn aktors påstand, som var 60 dager uten noen betinget del. Sletten begrunner dette med at saksbehandlingstida hos politi og påtalemyndighet har vært altfor lang.

Siktede (40) må betale 25.000 kroner i erstatning til den ene fornærmede.

■ INTERKOMMUNALT SAMARBEID I GJØVIKREGIONEN

Omfanget reduseres

GJØVIK

Kanskje blir det felles sentralbord, økonomifunksjoner og tekniske driftsenheter i Gjøvikregionen. Felles brannvesen og landbrukskontor legges på is.

Sæmund Moshagen

På tampen av fjoråret gjorde de fem kommunestyrene i Gjøvikregionen vedtak om å utrede interkommunalt samarbeid på en rekke nye områder. Rådmenne fikk i oppdrag å utarbeide forstudier for felles enheter for skatt og innføring, lønn og regnskap, sentralbord, driftsstyring eiendom, driftsstyring vann og avløp, landbrukskontor og en forsterket skjermet enhet for demente.

I tillegg ba de respektive kommunestyrene om en forstudie på samarbeid om brannvern og beredskap i Gjøvik og Totenkommunene og felles barnevern i Land.

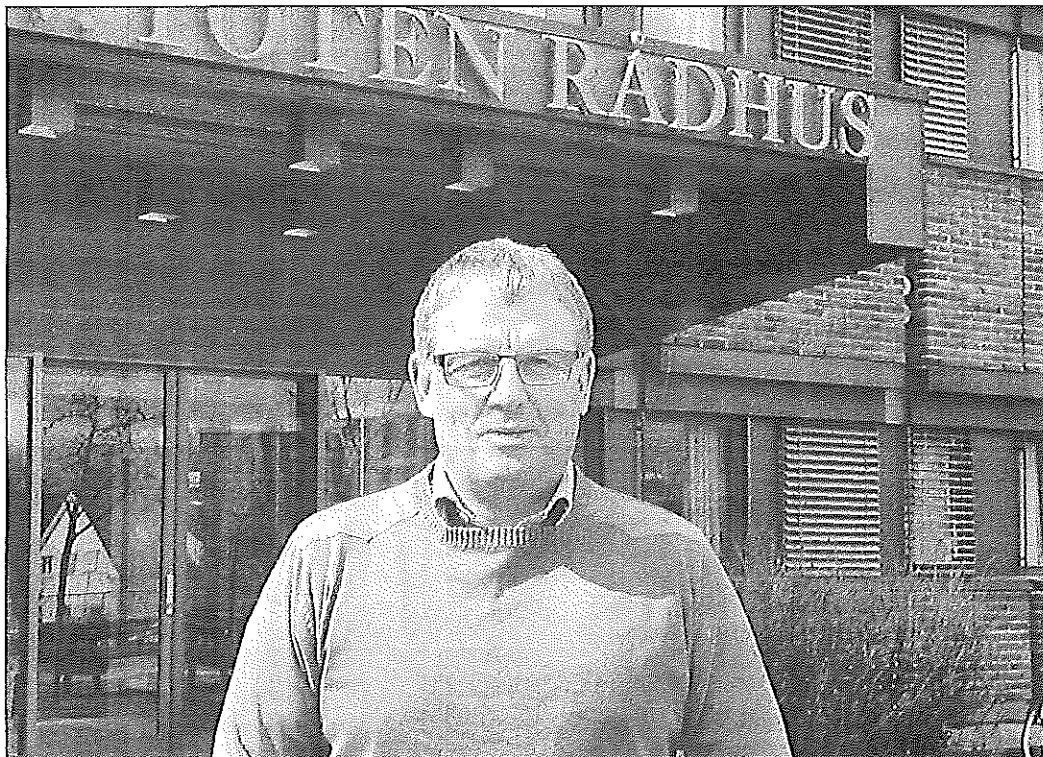
Tidkrevende

Resultatet av forstudiene med rådmennenes anbefalinger skulle i utgangspunktet vært lagt fram for politisk behandling i kommunene i mars. Nå ligger det an til at konklusjonene om veien videre ikke blir bestemt i kommunestyrene før enn i juni.

– Det går litt sakte framover. Vi er ennå ikke klare for å trekke noen konklusjoner av forstudiene. Først skal alle fem rådmennene og ordførerne ha et møte 6. mai for å drøfte veien videre, sier rådmann i Vestre Toten, Bjørn Fauchald.

Lagt på is

Fauchald ønsker ikke å konkludere i noen retninger for rådmennene har drøftet veien videre med ordførerne. Det synes likevel klart at planene om interkommunalt samarbeid på enkelte områder er lagt død for saken når de folkevalgte bord.

FÅR SVAR: – Forstudiene om mulig interkommunalt samarbeid gir oss noen svar, og de kan være litt forskjellige fra område til område med hensyn til om det er gevinster å hente, sier Bjørn Fauchald, rådmann i Vestre Toten kommune.

Foto: Sæmund Moshagen

– Vi har ikke greid å lande noen forstudie for samarbeid om brann og beredskap i Gjøvik, Østre Toten og Vestre Toten, sier han.

Etter det OA erfarer er også felles landbrukskontor lagt på is.

Forstudiene som omhandler felles driftsenheter for vann og avløp, bygg og eiendom, sentralbord, lønn, regnskap og fakturering er kommet dit de skal. Det samme er forstudien rundt etablering av en felles forsterket skjermet enhet for demente, som er et av delprosjektene i samhandlingsreformen i Gjøvikregionen.

Uavhengig av utfallet mener Bjørn Fauchald forstudiene på

nyttige med tanke på å få noen svar.

– Det er ment mye om interkommunalt samarbeid opp gjennom årene. Nå får vi noen svar, og de kan være litt forskjellige fra område til område med hensyn til om det er gevinster å hente faglig som økonomisk, sier han.

– Ingen av kommunene i Gjøvikregionen er spesielt små. Det kan godt være at vi på noen områder konkluderer med at tjenestene er effektive og vel-fungerende slik de er organisert i dag. På andre områder kan interkommunalt samarbeid være veien å gå, sier Bjørn Fauchald, rådmann i Vestre Toten.

Avventende til brann

GJØVIK

Forstudien om felles brannvesen for Gjøvik og Totenkommunene ble stanset som følge av uenighet i prosjektgruppa.

– Alle tre brannsjefene var med på to møter før arbeidet ble stanset. Gjøvik og Vestre Toten på den ene siden, og Østre Toten på den andre var uenige om tolkningen av oppdraget og gruppas mandat, sier brannsjef i Gjøvik, Jan Tore Karlsen.

– Hvordan oppfattet du oppdraget og mandatet?

– At vi skulle lage en forstudie om felles brann- og redningstjeneste for de tre kommunene, svarer Karlsen.

Brannsjefen i Østre Toten, Anders Brusveen, sier alle tre kommunene har store, robuste brannvesen som klarer seg godt selv, og som samarbeider godt. Han henviser til rådmann Aslaug Dæhlen når OA spør om årsaken til at arbeidet med forstudien ble stanset.

– Direktoratet for Brann og Eksplosjonsvern (DBE) arbeider med en brannstudie, som legges fram for jul. Denne skal fremme forslag til framtidig organisering og ressursforvaltning i brann- og redningstjenestene. Vi ønsker å se hva som legges fram her før vi eventuelt ser nærmere på organiseringen av tjenesten lokalt, sier rådmann Aslaug Dæhlen.

Nordjord

GRILL

BABY BACK RIBS

139,00 pr. kg

Fersk **BABY BACK RIBS**
Nordjord, 139,00 pr. kg

ERTLI

MEAN MUSTARD SALMON FILLET

39,60 pr. kg

Fersk **MEAN MUSTARD SALMON FILLET**
Godehav, 2x150 g, 131,67 pr. kg

REMA 1000

Det er sluttsummen på kassalappen som teller!